SALI
19 KANUNUSANİ 1932
6 ncı sene, No. 2135
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumi Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Fransızlar ağır basmaya başladılar!

Fransız Siyaseti Değişiyor mu?

Yeni Fransız kabinesi gene Laval'in riyasetinde teşekkül etti. Kabinenin gene Başvekil tarafından teşkil edileceği bekleniyordu. Çünkü Laval, itimat reyi alamadığından veyahut meclisteki vaziyetini zayıf gördüğünden dolayı istifa etmemiş, tamirat ve tahdidi teslihat gibi iki mühim konferansın arifesinde daha geniş bir temerküz kabinesi teşkil etmek için istifasını Reisicümhura vermişti. Laval'in istinat ettiği blok, mecliste elli ile yetmiş arasındaki bir ekseriyeti haizdir ve bu günkü şerait altında başka bir kombinezonun ekseriyeti temin etmesine imkân görülmemektedir.

Filhakika Laval istifa ettikten sonra Sosyalist Radikal fırkası erkânile temas etmiştir. Fakat tahmin edildiği gibi bu fırka, dahilî politika mülâhazasile hükûmete girmeğe razı olmamıştır. Fırkanın reisi Herriot, Lavale mecliste yardım vadetmiş, fakat dört Sosyalist Radikal nazırı fırka kararile hükûmetten çekildiği zamandan beri, vaziyette bir tebeddül olmadığını ve Sosyalist Radikallerin sağ cenah fırkalarla teşriki mesai edemiyeceklerini bildirmiştir.

Garip tecellidir ki, daha geniş bir temerküz kabinesi yapmak maksadile işe başlayan Laval, hükûmetin son teşekkülüne göre, daha ziyade sağa doğru dönmüştür. Çünkü Sosyalist Radikal ve sol cenah fırkaların iştiraklerini temin edemediği gibi, bu fırkaların itimadını haiz olan Briand'ı da kaybetmiştir. Gerçi senelerden beri Fransanın haricî siyasetine birinci derecede âmil olan şahsiyet, Hariciye nazırından ziyade Başvekiller idi. Briand'ın rolü, Stresemann, ve Chamberlain kombinezonu nihayetlendiği zamandan beri zayıflamıştı. Bununla beraber, Briand, yalnız Fransadaki mutedil anasırın değil, bütün dünyanın itimadını kazanmış büyük bir Hariciye nazırı idi. Binaenaleyh Briand'ı kaybetmekle yeni hükûmet, birinci derecede nafiz değilse de prestij sahibi bir uzvundan mahrum kalıyor. Briand, 1926 senesinin yazında Herriot tarafından teşkil edilen ve ancak bir "teşehhüt mikdarı,, hayatı olan kabine istisna edilecek olursa, yedi seneden beri gelip geçen 13 kabineye dahil olmuştur. Ve bunların dördünü de bizzat kendisi teşkil etmişti. Üçüncü cümhuriyetin tarihinde Delcassé'den maada bu kadar uzun müddet Hariciye nezaretini işgal eden bir devlet adamı gelmemiştir.

Kabinedeki diğer tebeddüle gelince; Harbiye nezaretine, ölen Maginot'nun yerine, Tardieu'nün Ziraat nezaretinden nakli, tahdidi teslihat konferansında Fransanın takip edeceği siyasetin daha mülâyim olmayacağına delâlet etmektedir.

Hülâsa yeni Fransız hükûmeti eski Fransız hükûmetinden ayrı bir siyaset takip edeceğe benzemiyor. Radikal Sosyalistlerin kabineye girmemeleri haricî siyasette hükûmetten ayrıldıklarından ziyade, dahilî politika mülâhazasındandır. Yeni hükûmet teşkil edileli, gerek Sosyalist Radikal reisi Herriot ve gerek Sosyalist fırkası reisi Blum, Laval'i takviye etmeğe çalışmaktadırlar.

Bununla beraber, yeni Laval hükûmetinin, gerek dahildeki ve gerek harice karşı vaziyeti zayıfladığı da âşikârdır. Briand'ın kabineden ayrılması, hükûmete müzahir olan sol cenah radikal ve sol cenah müstakil gibi fırkaların yardımlarından hükûmeti mahrum etmeyecekse de bu meb'usların müntehipleri ne karşı vaziyetlerini sarsabilecektir. Şimdiye kadar bunlar Briand'ın dahil olduğu bir kabinedan böyle koyu sağ hükûmetine devamlı yardım güç olabilir. Millî bir hükûmet teşkil edemeyince, sebep ne olursa olsun, harice karşı da hükûmet zayıflamıştır. Ve bilhassa Briand'ı kaybetmek bu zaafı tebarüz ettirmektedir.. Velhasıl Laval, iki beynelmilel konferansa, eski siyaseti takip etmek için yeni fakat daha zayıf bir takımla gidiyor.

SÜKRÜ

Fransanın da sesi duyulmağa başladı

"Tamirat prensibini terketmiyeceğiz. Aldığımız para haraç değil, sadece haktır,, diyorlar..

İngilizler de Lausanne konferansının tehirine mütemayil görünüyorlar

M. Leon Blum

PARİS, 18 A.A. — M. Blum, Petit Parisien gazetesinde, tamirat mevzuuna ait olarak beynelmilel vaziyet hakkında fikrini beyan etmekte ve ezcümle şu satırları yazmaktadır:

"Tamirat prensibini terketmiyeceğiz, yapılan zararları maddî bir tarzda tamir etmek haraç vermek değil, fakat hakkaniyet ve adil ve nasafet mecburiyetidir. Almanyanın tamirat borcu tabiî hak üzerine, daha doğru su kısaca hak üzerine müstenit bir borçtur.,,

İngilterenin alacağı vaziyet

LONDRA, 18 A.A. — Hükûmetin tamirat meselesi hakkındaki vaziyetine ve hareket tarzına dair yarın yahut çarşamba günü bir beyanname neşredeceği söylenmektedir.

İyi ve doğru malûmat alan mahafilde beyan edildiğine göre, nazırların bir çoğu Hoover moratoriumunun altı ay müddetle temdidine ve tamirat konferansı Lausanne'da toplandığı vakit bu konferansın sonbahara bırakılmasını istemeğe mütemayil bulunmaktadır.

Avrupa böyle tstiyor

MİLANO, 18 A.A. — Corriere della Sera gazetesi Popolo d'İtalia'nın makalesini mevzuu bahsettiği sırada tamirat meselesi hakkındaki bu yazının tamirat tediyatı hususunda artık bir anlaşma elde etmesi lâzım gelen Avrupa'da hüküm süren umumi fikir ve kanaatlere uygun olduğunu beyan etmiştir.

Laval'in beyannamesi hazır

PARİS, 18 A.A. — Nazırlar meclisi yeni hükûmetin beyannamesini yarın tesbit edecektir. Ayni gün öğleden sonra M. Laval meb'usan meclisine giderek bu beyannameyi okuyacaktır. Bundan sonra M. Feossard e M. Blum tarafından verilen istizah takrirleri müzakere edilecektir.

Amerikanın vaziyeti

VAŞİNGTON, 18 A.A. — Hariciye nezareti, önümüzdeki 30 haziran tarihinden sonra borçlar hakkındaki moratoriumun bir sene müddetle temdidi için vukuu muhtemel teklife ait olarak gazetelerde intişar eden haberler hakkında büyük bir sükût muhafaza etmektedir.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Gayrimübadiller cemiyeti idare heyeti bir arada (X) işaretlisi Halil Pş. dır

Gayrımübadiller arasında çiftlik meselesi

600 bin liralık çiftlik 400 bin liraya mı satıldı?

Idare heyetinden istifalar oldu, Halil Pş. niçin heyetten çekildi?

Gayri mübadiller cemiyeti idare heyetinden bazı istifalar vaki olduğu işitilmekte ve heyeti idarenin hali faaliyetten geri kaldığı söylenmektedir. Bu meyanda idare heyetinden Halil Paşa istifa etmiş, diğer bir iki azanın da içtimalara devam etmedikleri görülmüştür. Halil Paşanın istifasına Bürhaniye'deki Trikupis çiftliğinin müzayedesi neticesile alâkadar olarak idare heyetinden diğer bir zat ile aralarında vuku bulan bir münakaşa sebep gösterilmektedir. Mesele şudur:

Gayri mübadillere, istihkaklarının yüzde 20 si nisbetinde tevdî edilen bonolar, karşılığı emlâk bulunduğu halde, üzerlerinde yazılı kıymetlerden çok aşağı tedavül etmektedir. Bugün 100 lira kıymetteki bir bonoya ancak 20 - 25 lira arasında talip bulunabilmektedir. Vaziyet böyle iken, gayrimübadiller cemiyeti heyeti idaresinden Halil Paşa ile diğer altı gayrimübadil, istihkakları fazla olduğu için ellerine geçen ve mühim yekûn tutan bonoları bir araya koymuşlar, 23 bin zeytinağacı, vasi araziyi, tarlaları, müteaddit mebani ve müştemilâtı ihtiva eden Trikupis çiftliğinin müzayedesine girmişler ve takriben 400 bin liralık bono mukabilinde çiftliği satın almışlardır. Bir kısım gayrimübadiller, eğer bu çiftlik parçalara taksim edilip müzayedeye çıkarılsaydı, lâakal 600 bin liraya satılabileceğini, toptan yapılan müzayedeye ellerindeki bonoların ye

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Ankaraya nakil Ve Barem..

İnhisarlar Vekili dün beyanatta bulundu..

Gümrüklerdeki teftişler devam ediyor

Ali Rana Bey çalışıyor

Gümrükler ve inhisarlar vekili Ali Rana Bey dün sabah erken gümrüklere gelmiş ve öğleye kadar meşgul olmuştur. Ali Rana Bey mesai saatinden evvel gümrüklere gelerek vazifelerine geç gelmeği itiyat edinen memurların vaziyetini tetkik etmiştir.

Vekil Bey bundan sonra refakatinde Gümrükler Baş müdürü Seyfi Bey olduğu halde Galataya geçmiş ve Galata ithalât gümrüğünü gezmiştir. Rana Bey bilhassa yolcu ve bekleme salonlarında tevakkuf etmiş ve buradaki faaliyet ve muameleyi alâka ile takip etmiştir.

Gümrüklerde her nevi eşyanın açılması hakkındaki emirden sonra dahilde seyahat edenlerin zati eşyası dahi açılarak tetkik edilmektedir.

Vekil Beyin beyanatı

Rana B. müteakiben Tütün inhisar idaresine giderek tetkikatına devam etmiş ve bazı ziyaretler kabul etmiştir. Rana B. dün tetkikatının neticesi hakkında malûmat ricasında bulunan bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

—Seyahatimden maksat vekâletin alâkadar olduğu işleri yakından görmektir. Tetkikatıma mevzu teşkil eden meseleler muhteliftir. İnhisarların Ankara'ya nakli meselesi de ayrıca tetkik edilmekte olan meseleler meyanındadır. Bu hususta bir karar itası tetkikatın neticesine bağlıdır.

— İnhisar idarelerinde barem usulü tatbik edilecek midir?

— Ben şimdilik bu mesele ile meşgul değilim. Evvelce İnhisarlarda Devlet bareminin tatbiki teklif edilmişti. Bu teklif meclisce tetkik edilecektir. İnhisarlarda baremin tatbikinden maksat maaş miktarını ve memurin adedini tesbit etmektir.

Yugoslav Sefiri öldü!

Müteveffanın nâşı bu akşam Belgrada götürülüyor

Ölüm sektei kalpten olmuştur, tahkikatı icap ettirecek bir şey yoktur..

Yugoslâvya sefiri M. Luboumir Nichich evvelki akşam sektei kalpten füceten vefat etmiştir. M. Luboumir Nichitch, 10 seneden beri kalp hastalığından muztarip bulunuyordu.

M. L. Nichitch

Müteveffa evvelki akşam sefaret kâtiplerinden M. Cherbina ile birlikte sefaret başkâtibi M. Tomitch'in Maçka'daki apartmanına gitmiştir. M. Nichitch, bir müddet pek neşeli bir surette konuşmuş ve bir parti briç oynamıştır. Oyunun hitamından sonra bir kakao içmiş, biraz sonra da bir fenalık hissetmişti. M. Nichitc, bi-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Gazi Hz.

Reisicümhur Hz. dün sarayda dairelerinde meşgul olmuşlardır. Besim Ömer Pş. ve Akil Muhtar Bey saraya gitmişler ve Gazi Hz. ne arzı tazimat eylemişlerdir.

***

Gazi Hz. nin yaverlerinden Şükrü Bey dün Yugoslavya sefaretine giderek Reisicümhur Hz. nin bir kartı ile sefir Mr.Luboumir Nichitch'in fücceten vefatı üzerine beyanı taziyet eylemiştir.

Yarım Bilgi

Ismet Paşanın Ziraat mektepleri mezunlarına hitabesi

İlimde bir tam adam, 1000 yarım adama tercih olunur.

ANKARA, 18 (Telefonla) — Ziraat mektepleri mezunları cemiyetinin senelik kongresinin tazimlerini Başvekil İsmet Pş. ya arzetmeğe memur heyet İsmet Pş. tarafından kabul edilmiş ve iltifata mazhar olmuştur. İsmet Pş. Ziraat mezunlarına selâm ve muhabbetlerinin iblâğını emir buyurmuş ve Ziraat mektepleri mezunları cemiyetinin faaliyeti ile yakından alâkadar olarak heyetten lâzım gelen izahatı almış ve ezcümle buyurmuşlardır ki:

" Yüksek enstitülerin faaliyete geçmiş olmasından çok memnunum. Bu müessesede memleket büyük hizmetler bekleyor. Ziraat mezunları memleket ziraatına çok faydalı ve çok müessir olabilir. Çünkü memleketimiz bugün servetinin esasını ziraatta arıyor.

Bütün dünyada sanayi mahsulâtı sürprotiksiyonu varken sanayi mahsulatımız bizim ihracat malımız güç olur. Biz memleketin ihtiyacını temin edecek ên mübrem sanayii kurmak istiyoruz. Halbuki ziraî mahsulâtın kıymetlendirilmesi ve ihracı çok mühimdir. Bütün ziraat hayatımız iyi rençberlere muhtaçtır.

TAM ADAM

Bir ilmi tamim kolay değildir.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Ya otopsi Icap ederse!..

Ölüleri yakmakta böyle bir mahzur var..

Nurettin Münşi Bey

Öldükten sonra cesetlerinin yakılmasını arzu edenler tarafından tesisine teşebbüs edilen cemiyet nizamnamesi bugünlerde Vilâyete takdim edilecektir. Ölülerin yakılmasında, bazı kimselerin çok varit olan bir tereddütleri vardır. Bunlar diyorlar ki:

— "Bazı ölüler defnedildikten bir müddet sonra, meselâ zehirlenerek cinayete kurban gittikleri adliyeye ihbar ediliyor. Adliye, cesetleri mezardan çıkartıyor, morgta otopsi yapılıyor, hakikat anlaşılıyor. Fakat ceset yakılırsa, buna nasıl imkân hâsıl olur?"

Bu hususta, cemiyet müessislerinden kimyager Nurettin Münşi B. le görüştük. Dedi ki:

— "Nizamnamemiz, ölülerin her türlü dinî ve adlî merasim ve muameleye bittikten sonra yakılmasını âmirdir. Kablelihrak yapılacak çok dikkatli tahkikat, bilâhare, bu gibi ahval ihtimallerinin önüne geçebilir."

Derviş Paşa merhumun cenazesi büyük merasimle Harbiyeden geçiriliyor

Hazin ve vakitsiz ölüm

Derviş Paşanın cenazesi dün muazzam merasimle kaldırıldı

Derviş Paşanın ölümü Türk ordusu için hakikî bir zıya olmuştur.

Vukuu vefatını teessürle yazdığımız Millî Müdafaa vekâleti sabık müsteşarı ve askerî divanı temyiz azasından Derviş Paşanın cenaze merasimi dün büyük ihtifalât ile yapılmıştır. Merhumun cenazesi saat 11 de Gümüşsuyu hastahanesinden kaldırılmıştır. Tabutu Türk bayrağına sarılmış olduğu halde top arabasına konulmuştur. Cenazeyi, Reisicümhur Hazretleri namına umumî kâtipleri Tevfik, seryaverleri Rüsuhi Beyler ile Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa, vali Muhiddin, ve merhumu müşarünileyhin akrabasından Bilecik meb'usu Salih, Bolu meb'usu Cevat Abbas, Kılınç Ali Beylerle birinci fırka ku-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Merhumun kabri başında Cevdet Kerim ve Fethi Beyler hitabe iradediyorlar.

Hariciye vekilimiz dün akşam Şah Pehlevi Hz. ile iftar etti!

Tevfik Rüştü Bey Tahran'da büyük bir hüsnü kabul gördü..

Bu akşam Vekiimiz şerefine Tahran Belediyesi muazzam bir ziyafet verecek.

TAHRAN, 18 (Hususî) — Hariciye vekili Tevfik Rüştü ve İş Bankası müdürü Celâl Beyle maiyetleri erkânı dün Tahrana vâsıl oldular. Tevfik Rüştü B. gece Frugi Hanı hususî surette ziyaret etti ve nutuklar söylendi.

Vekil Beyle Celâl B. ve Tahran sefirimiz bu akşam Şahın iftarına davetlidirler. Salı günü Belediye tarafından büyük bir ziyafet verilecektir. Çarşamba günü Hariciye vekilinin resmî ziyafeti vardır. Perşembe günü sefaretanede bir balo verilecektir. Heyetimiz Tahranda gayet iyi surette kabul edilmiştir.

Yollarda kar

TAHRAN, 18 A.A. — İran kar ablukası içinde kalmıştır. Her taraftan şiddetli soğukların yapmış olduğu tahribata dair haberler gelmektedir. Tellerin kırılması yüzünden telgraf ve telefon muhaberatı haleldar olmuştur. Birçok şehirlerden alınan haberler, karın meskenleri ve elektrik tesisatını hasara uğratmış olduğunu bildirmektedir.

Refakatinde mutehassıslardan bir heyet bulunduğu halde İran - Türkiye hududu hakkında müzakeratta bulunmak üzere Tahran'a gitmekte olan Türkiye hariciye vekili doktor Tevfik Rüştü Bey, dün akşam Pehlevi'ye vâsıl olmuş ve İran hariciye müsteşarı ile Türkiyenin Tahran sefiri ve sair erkân ve memurin tarafından karşılanmıştır.

Muallim mektebinde imtihanlar yapılırken
— Yazısı iç sahifemizde —

Siyasî Tefrika: 54

Birinci Millet Meclisi

Yazan: Edirne Meb'usu
M. Şeref

Ingilizler bizi yıkmaya çalışıyordu ve buna bilmiyerek yardım edenler vardı..

Rauf Bey ya ne yaptığını bilmiyor, yahutta bile bile lâdes diyordu..

Büyük Gazi mümtaz şahsiyetlerine hâs vekar ve temkin ile açık sözlülükle bu paçavrayı harap ve berbat ettiler. Hüseyin Avni Beyin tamir etmek hevesile söylediği sözlerin bir kıymeti kalmamıştı. Lâkin Lausanne müzakeratı cereyan ederken mecliste çoktan fena havalar esiyordu. Bu çok mühimdir. Lord Gürzon'un değişmez bir noktai nazarı vardı. Bekleterek yıpratmak, yıpratarak bozmak, nifak sokarak ayırmak ve boyun eğdirmek.. İşte bu da olmuyor değildi. Bilerek, kasten bu işte İngilizlere alet olan Yusuf Ziya (Bitlis) ve yarânı gibi bir çokları bulunmakla beraber öteden masum insanlar da yok değildi. Manevî kanallardan propagandalar işitiliyordu. Meclisi inhitata, ihtilâfa düşürmek için hele şu maslup Yusuf Ziya ve yarânı olanların yapmadıkları maskaralıklar kalmıyordu.

Vekiller hey'eti reisi işi hüsnü idare edecek yerde gûya gayet açık ve merdane tavırla hareket ediyormuş gibi bu ayrılığı körüklüyordu.

Şimdi Rauf Beyin istediği oluyordu. Zira bugüne kadar lâfı geçmeyen (anasır) meselesi alenen ve kürsü üzerinden haykırılmağa başlandı.

Bu anasır sözünü Hüseyin Avni Bey (Erzurum) Büyük Gazinin paçavraya çevirdiği mundar lâyihayı gûya müdafaa ederken haykırmıştı. Kürt ve Türk demekle bir marifet yapmıtşı. Şimdi Yusuf Ziya, Şevket Beyazıt, Hasan, daha bir sürü Kürtlükle ve gerek Kürt elbisesile arzı endam edenler işi azıttılar.

Hattâ İlyas Sami B. (Muş) bir hayret ve hata eseri olarak haykırıyorken! Kürt ve Türk milletlerini yadederken (Kürt ve Türk, iki milleti necibe) diyecek kadar gaflet gösteriyordu.

Rauf Bey bu gürültüleri mecliste çıkardıktan sonra seyirci kalıyordu.

Bir hava, menhus bir hava esiyordu. Millî hükûmete geçen kurtulmuş, mağrur ve harap yurtlarımızın bin bir elem çekmiş zavallı halkına düşmana uyarak zülum ve eziyetler yapmış birçok hezele yüz bulmağa başlamıştı. Dünkü elemler unutuluyordu. İstanbul molozlarile İstanbulun hamiyetli ve namuslu halkı biribirine karıştırılıyordu.

İstanbul sokaklarını kirletenlerin ahengine ayak uydurmuş olanlar, Damat Feridin bendeliğini millet hizmetkârlığına tercih eyliyenler, Türk bayrağının asla kirlenmemiş eteklerinin gölgesinde yaşayan milletin necip ve yüksek hissiyatile alay edenler şimdi yüze çıkıyorlardı.

Derhal ön safa geçmişlerdi. Lâkin İstanbul muztarip idi. Bu ıztırabı içinden duyan Büyük Millet Meclisi hükûmeti İstanbula muavenet etmek kaydına düşmüştü. Bir gürültü başladı. Bu muavenetin şekli bile mecliste nahoş gürültüler yapıyordu.

Sanki bunları körüklüyen Rauf Bey, bir de öteden hükûmet otoritesini gevşeten, adliyeye kuvvet vermek ister gibi görünüyorken, ceza esaslarını yıkan bir yeni taleple Abdülkadir Kemalî oratayа çıktı. Bir hürriyeti şahsiye kanunu teklif etti. Bu kanunu hükûmet adeta koltukluyordu. Kanun berbat bir şeydi. Masuniyet ve hürriyeti şahsiyeyi şamil gibi görünüyorken arkada gizlenmiş maksadı rüfeka sezemiyorlardı.

Halbuki: Teşkilâtı esasiyedeki hürriyetleri ceza kanunu tamamile ceza tahdidi altında muhafaza etmişti.

Adliye Vekili Rifat Bey (Kayseri) zaten bununla alâkadarlık göstermediği gibi bu lâyiha hakkında tedbir alması lâzım gelen heyeti vekile reisi sakit kalıyordu.

Abdülkadir Kemalî, Ali Şükrü ve rüfekası kanunu son bir gayretle çıkartıyorlardı.

Zavallı Refik Şevket (Saruhan) bütün kudretile bu maskaralığın önüne geçmek için çırpınıp duruyordu.

Çok endişeli bir vaziyet vardı. Müdafaai Milliye Vekili Kâzım Paşanın (Balıkesir) havsalası bu biçimsiz kanunu alamıyordu. Sinirlenmişti:

— Demek oluyor ki, ordunun ordusunda gezen bir casusu görünce:

— O, casus efendi! Sizin hürriyet ve masuniyetiniz vatanın selâmetinden mukaddestir. Buyurunuz, teşrif ediniz efendim demek mi lâzım gelecek? Bu nasıl iştir.

Ali Şükrü (Trabzon) gemi azıya almıştı. Vekiller heyeti reisi ise Ali Şükrü Beye gemici dilile iltifatlar savurarak işin içine girdiği yok idi.

Sulh konferansı hengâmında, en ziyade mütesanit bulunulması lâzım iken, mecliste fena fena vaziyetler hâdis olmağa başlamıştı..

(Devamı var)

HARİCÎ HABERLER

Alman İmperatorluğu

61 inci yıldönümü münasebetile içtimalar

BERLIN, 18 A.A. — Almanya'nın her tarafında 1871 senesinde teessüs etmiş olan Alman imperatorluğunun 61 inci yıldönümü münasebetile dün bir takım içtimalar yapılmıştır.

Colonya'da tahdidi teslihat konferansı murahhaslarından Rheinbaben, sabık muhariplere hitaben bir nutuk söyleyerek Almanya'nın da diğer milletler derecesinde silâhlanmağa hakkı olduğunu söylemiştir.

Dusseldorf'da halk fırkasının içtimamdan sonra Almanya'nın harpte mücrim olduğu suretindeki yalanı ve tamirat namile yapılmış efali protesto etmek üzere bir nümayiş icra edilmiştir.

Berlin'de, Nasyonalist - Sosyalis talebe federasyonunda bir nutuk söylemiş olan Hitler, şimdiki hükûmet adamlarının vazifesi tereddi etmemiş bir millet vücude getirmekten ibaret olduğunu söylemiştir. Ancak o zaman müessir bir harici siyaset takibine imkân hâsıl olacaktır.

Alman milletinin bir kısmının Almanya'nın Fransa ile birlikte yürümesinin lâzım geldiğine, diğer bir kısmının da İngiltere'nin yanıbaşında mevki almasına kail olması kâfi değildir.

Alman milletinin bir kısmının Almanya'nın kurtulması lâzım geldiğine kail olması diğer kısmının da Almanya'nın olması lâzım geldiğini ilân etmesi daha muvafık olur.

Hitler, talebeyi bir milletin istikbalinin onun kendisinin karar kuvvetine ve azim ile hareket etmek melekesine bağlı olduğu fikrine kail olmağa davet etmek suretile sözlerine nihavet vermiştir.

Amerikan Sefiri gidiyor

Amerikanın Tokyo sefirliğine tayin edildi

VAŞINGTON, 18 A.A.— M. Hoover, Amerika'nın Ankara sefiri M. Joseph Grew'i 1931 senesi nihayetin de diplomasi hayatından çekilmek arzusunu izhar etmiş olan M. Torbes'in yerine Tokio sefirliğine tayin etmiştir.

Hindistanda Yeni tevkifat

POONA, 18. A. A. — Gençlik birliği kadın diktatörü nifakcuyane bir nutuk irat ettiğinden dolayı 12 ay hapse mahkûm edilmiştir.

Maharashatra şehri kongresinin kadın diktatörü ile âzalarından 17 kadın tevkif olunmuşlardır.

BOMBAY, 18.A. A. — Kongre âzasından altı kişinin tevkifi esnasında halk hiddete kapılarak polisleri taşa tutmuştur. Polisler kendilerini müdafaa için silâha davranmışlardır. Bir köylü ölmüş, bir kişi de yaralanmıştır.

POONA, 18. A. A. — 17 kongreci tevkif edilmiştir. İkisi kadındır. Bu iki kadından biri Maharashtra kongresine diğeri de gençlik birliğine riyaset etmekte idi. İkinci kadın, fesata teşvik eder mahiyette bir nutuk söylemiş olduğundan 12 ay hapse mahkûm olmuştur.

Bir günde Berlinden Buraya!

Almanyada 300 kilometre sür'atli tayyareler yapılıyor

BERLIN 18 A.A. — Deutsche Luft Hansa'nın azami 350 kilometre ve vasati 300 kilometre sür'atinde gayet seri tayyareler inşa etmek ve bunları kullanmak tasavvurunda bulunduğu haber veriliyor.

Emniyet tedbiri olmak üzere karaya iniş sür'ati hiçbir zaman 100 kilometreyi geçmiyecektir.

Posta tayyareleri, 300 kilo ve yolcu tayyareleri 600 kilo alacak 6 ilâ 8 yolcu nakledecektir.

Bu tayyareler, Berlin - Kopenhag, - Berlin - Viyana,- Berlin - Amsterdam, Berlin - Zurih veyahut Berlin - Prague yollarını 3 saatte ve Berlin - İstanbul, Berlin - Atina, Berlin - Kadik ve Berlin - Moskova yollarını 1 günde katedecektir.

Türk - Bulgar Dostluğu

Sofyada çok samimî bir içtima

SOFYA, 16 A.A. — "Geçikmiştir." (Balkan muhabiri mahsusumuzdan) Balkan konferansına iştirak eden Bulgar Matbuat Heyeti tarafından Sofya sefirimiz Tevfik Kâmil B. şerefine dün akşam burada Union Klüpte bir ziyafet verildi. Ziyafete İkinci Balkan Konferansı umumî kâtibi Ruşen Eşref Bey de davetli idi. Ziyafette bu zevattan başka yalnız Bulgar meb'usları ve Bulgar Matbuat erkânı hazır bulunmakta idi. Ziyafetin sonunda sabık ziraat nazırı M. Grigor Vasileff şayanı dikkat bir nutuk irat ederek Türk ve Bulgar milletleri arasında husule gelen büyük anlaşmanın ana hatları üzerinde tahliller yaptı. Ezcümle kadehini kaldırırken dedi ki:

"Bulgaristan için tarihî olan bu salonda kadehimi Gazinin şerefine kaldırıyorum. Biz, Mustafa Kemal'i yalnız mezayasile, tarihi ile ve büyük bir milleti ölümden kurtaran icazkâr dehasile değil, daha başka türlü de, kendimizi tanır gibi tanırız. Mustafa Kemal'in bir Makedonyalı olduğunu daima hatırlarız. Mustafa Kemal yarı Türk, yarı Bulgar bir köyün çocuğudur ve o köyün Bulgar halkı Türk halkı gibi onu tanır ve severler. Bu hâdise, iki milletin birliği için bir semboldur. Gazi aynı zamanda bizim de şefimizdir.

Kadehimi kaldırarak inkişaf etmiş mes'ut Türkiyenin reisi olan Gazi'nin şerefine içiyorum. Türkiyenin Saadetine içiyorum."

M. Grigor Vasileff'ten sonra sefir Tevfik Kâmil Bey kısa bir nutuk söyliyerek sofradaki samimî havadan ve Türkiye için gösterilen muhabbetkârane sözlerden dolayı teşekkür etti.

Sefirden sonra, Ruşen Eşref Bey söz alarak çok güzel bir hitabe içinde Sofyada birkaç günden beri hâsıl ettiği intibalarını anlattı.

Müteakiben Bulgar Ajansı müdürü ve Galatasarayın eski talebesinden M. Traiko Popoff, Bulgar gençleri hakkında ve Bulgaristan hakkın da söylenen güzel sözlere teşekkür etti ve Türkiye için hayranlığını gösteren sözler söyledi ve eskiden mektep sıralarında tahsil arkadaşlığı eden gençlerin şimdi hayat sıralarını da Türkiye - Bulgaristan Birliği için ayni kuvvet ve samimiyetle çalıştıklarını söyliyerek alkışlandı.

Daha sonra Bulgar talibeler cemiyeti reisesi Matmazel Kirkoff, Fransızca bir nutuk söyliyerek Türkiyede yapılan büyük hareketlerde mühim rol oynıyan Türk kadınlığının Bulgaristana kendini tanıtmadığından, tanıtmak için ve konferans vermek için Sofyaya kimseyi gönder memesinden şikâyet etti ve iki milleti birleştirecek en kuvvetli hareketlerin harsî hareketler olacağını söyledi.

Ziyafet, çok samimî bir hava için de cereyan etti.

Alman Cümhur reisliği

Hitler Hindenburg'u neden istemeyor ?

BERLİN, 18. A. A. — Hitler'in Hindenbourg'un yeniden intihabı kabulden imtina için ileri sürmüş olduğu sebepleri ihtiva eden fıkra şudur:

Fikrimce, hali hazırda mevcut olan sistemin ilgasını intaç edebilecek o her hadise, Almanya için haricî noktai nazardan bir kazançtır.

Bence Alman milletini medenî devletler camıasının kıymettar bir rüknü yapmak için yeğâne çare budur.

Almanyanın verecek birşeyi olmadıkça ona hiçkimse birşey vermiyecektir.Tebliğ edilecek olan bazı muahedenamelerin icrası hususunda tesadüf olunan filî müşkülât, normal bir hukukî vaziyettir.

Almanyanın haricî siyasetinin itibarını iade etmesi meselesi Alman milletinin dahilde itibarını iade etmek meselesinden başka birşey değildir.

Tarihte milletimizin dahilî ve haricî bir devresine bağlı kalacak olan ve 1918 teşrinisanisinde başlamış olup pek yakında hitama ermesi muhakkak bulunan bir sistemin ortadan kaldırılması mevzuu bahistir.

İşte bu sebepten dolayı ilgası Alman milletinin beka ve mevcudiyetinin şartı olan bir sistemi teklif edilen çarelerle kurtarmak için vaki olan teşebbüsleri reddetmek mecburiyetinde kaldım.

Hitler, bundan sonra müsteziyane bir eda ile kendisinin birçok seneler Alman hükûmeti tarafından bir devlet düşmanı ve taraftarlarının da ikinci sınıftan bir takım vatandaşlar gibi telâkki edilmiş olduğunu beyan etmekte ve bunların şimdi bilhassa hükûmeti kurtarmak için girişilmiş olan işte ilk safı işgal etmeğe davet edilmekte oldukları ilâve edilmektedir.

Hitler, sözüne hitam verirken siyasî sistemi kurtarmak için ortaya çıkarılmış olan bu meseleye reisicümhurun isminin karışdırılmış olmasına teessüf etmekte ve şöyle demektedir:

Biz, büyük harp muharipleri, ordumuzun mareşalı sıfatile müşarünileyhe karşı sarsılmaz bir minnettarlık hissetmekteyiz.

SON DAKİKA

Hamillerle müzakereye memur heyetimiz perşembeye gidiyor

ANKARA, 18 (Telefonla) Pariste hâmillerle müzakereye memur edilen Nurullah Esat Bey bu akşamki trenle İstanbula hareket etti. Saraçoğlu Şükrü Bey de yarın akşamki trenle gidecektir. Heyetimiz İstanbuldan perşembe günü Parise hareket edecektir.

ANKARA, 18 (A.A.) — Sabık Maliye vekili Saraçoğlu Şükrü Beyfendinin Amerikaya hareket edeceklerine daîr İstanbul gazetelerinden naklen bir Avrupa telgraf ajansının verdiği havadisi Anadolu Ajansı kat'iyyetle tekzibe mezundur.

Tütün meselesinin esasından halledilmesi için tedbirler

ANKARA, 18 (Telefonla) — İzmir taraflarında bağcı ve tütüncü bir kısım halkın mahsullerini satamadıklarından sıkıntı çekmekte oldukarı malûmdur. Bu işi esasından halletmek için Ziraat Vekâleti bazı tedbirler almağı düşünmektedir. Bu tedbirlerden bir tanesi şulur: Tütünün başlıca alıcısı olan Amerikalılar senede 80 - 90 milyon kilo şark tütünü alıyor. Şark tütünlerinin istihsal merkezleri Türkiye, Yunanistan ve kısmen Bulgaristandır. Yakında Ankarada toplanacak olan tütün kongresinin görüşeceği meselelerden biri de bu 90 kilo tütünü hasılatları nisbetinde üç hükûmet arasında taksimi meselesidir. Bu mesele halledilolunduğu takdirde her sene 40 - 45 milyon kilo tütünümüzün satışı tahtı temine alınmış olacaktır. Kongre için ikinci mühim bir vazife de; hissemize düşen 40 milyon kilo tütünü en iyi tütün yetiştiren menatıka tevziidir.

Recep Beyin tetkik seyahatı

ANKARA, 18 (Telefonla) — Cümhuriyet Halk Fırkası Umumî kâtibi Recep Bey refakatinde umumî kâtiplik başkatibi Zeya Bey olduğu halde çarşamba günü tetkik ve teftiş seyahatine çıkacaktır. Recep Bey bu seyahatine Adanadan başlayacak ve Konya, İsparta, Denizli, Muğla ve İzmire gidecektir.

Mütehassıs M. Malche Ankarada

ANKARA, 18 (Telefonla) — Darülfünunun ıslahı ile meşgul olacak mütehassıs M. Albert Malche geldi. Maarif erkânile temaslara başladı. Öğleden sonra İsmet Paşa kız enstitüsünü ziyaret etti. Ankara hukuk fakültesi programlarile de meşgul olacaktır.

Büyük bir Manevra

ALICANTE, 18. A. A. — Limanda demir atmış bulunan İspanyol filosu kumandanı amiral Alvaro de Gutian, reisicümhur M. Alcala Zamora'yi amiral gemisinde kabul etmiştir. Bu sırada amiral gemisinden 21 pare top atılmıştır. Bütün gemilerde mürettebat selâm vaziyetinde bulunuyordu. Filonun muzikası millî marşı terennüm ediyordu. Limanın üstünde 20 tayyare, kumandan Burguette'in idaresi altında cevelânlar yapıyordu.

Amiral, bu geçit resmine 40 kadar harp gemisinin iştirak etmesi lâzım geldiği fikrindedir. Ancak İspanyol filosunda kâfi miktarda cüzitam bulunmadığından bu merasime cenubî Amerika cümhuriyetleri donanmalarını davet etmek icap edecektir.

Bu suretle teşekkül edecek olan muazzam donanma, Vigodan Santander'e kadar bütün İspanya sahilleri önünde geçit yapacak, ayni zamanda filonun uğrayacağı bütün limanlarda şenlikler icra edilecektir.

Heyecana kapılmış olduğu bariz bir surette görülen M. Alcala Zamora amirale cevap vererek, daha şimdiden tasvip etmekte olduğu bu muhteşem projeyi hükûmete iblâğ edeceğini söylemiştir.

Türk-İtalyan Dostluğu..

ANKARA, 18 A.A. — İtalyan Hariciye Nazırı M. Grandi cenaplarına, İtalyanın Ankara büyük elçisi Baron Aloisi cenaplarına şu telgraf göndermiştir:

"İki memleket arasında mevcut dostluk rabıtalarını takviye edecek mes'ut Meis küçük adası itilâfnamesi hakkındaki şahsî memnuniyetimin Hariciye Vekili Hazretlerine iblâğını rica ederim."

GRANDİ

Hariciye vekâleti vekili Şükrü Kaya Beyefendi kendisine vaki olan bu tebliğ üzerine İtalya sefiri cenaplarına şu mektubu göndermiştir:

Sefir Hazretleri,

Meis küçük adası itilâfnamesi hakkında M. Grandi cenapları namına İtalûtfen yaptığımız tebligata memnuniyetle muttali oldum. Ve keyfiyetten Tevfik Rüştü Beyi derhal haberdar ettim.

Dostane iş'arından dolayı İtalyan Hariciye nazırı cenaplarına teşekkür eder, zatıâlinizle hariciye vekili mektaşım arasında cereyan eden müzakerelerin müncer olduğu mes'ut neticeden dolayı kendisi kadar benim de memnun olduğuma itimat buyurmasını rica eylerim. Bu itilâfnamenin iki memleket arasında mevcut dostane ve itimatkârane münasebatı takviye edeceği hususundaki şahsî kanaatimi de izhar ederek yüksek hürmetlerimin kabulünü rica ederim sefir hazretleri.

Hariciye Vekâleti Vekili Şükrü Kaya

Iktısat Kroniki

En ucuz hayat nerede?

Türkiye ucuz mu? Ford müessesesinin on dört memleketi mukayese ederek yaptığı bir beynelmilel ucuzluk cetveli bize bu sualin cevabını veriyor. Cetvelden anlıyoruz ki, Türkiye dahi en ucuz memleketlerdendir.

Ford müessesesi böyle bir tetkik yapmağa şu sebepten lüzum görmüş: Malûmdur ki, otomobili Amerika'da imal edip, Avrupaya göndermek, masraflıdır. Avrupa şehirlerinde Ford fabrikaları açıp, otomobil parçalarının ehemmiyetlilerini göndermek ve otomobilleri Avrupa şehirlerinde takmak ve hazırlamak çok daha ucuzdur. Amerika'da işçi pahalı, Avrupada işçi ucuz olduğundan Ford bu usule müracaat ediyor. Ford Avrupa'nın 14 yerinde imal müessesesi açmıştır.

Ford için bilinmesi iktiza eder ki, bu 14 yerde hayat ne kadar pahalıdır. Amerikaya nazaran pahalılık nedir? Bütün bu Avrupa'daki otomobil teşebbüslerinin mihveri, amele ücreti ve hayat pahalılığı olduğuna göre, Ford'un, Avrupa'daki hayat pahalılığını adım adım takip etmesi kadar mantıkî ve zarurî şey yoktur.

İşte aşağıya naklettiğimiz Ford hayat pahalılığı cetveli bu maksatla yapılmıştır. Amerika'da Detroit'deki Ford fabrikaları muhitinde hayat pahalılığı (100) olduğuna göre, aşağıdaki Avrupa şehirlerinde pahalılık şu rakamlarla gösterilmektedir:

Stokholm	— 104
Frankfurt	— 93
Kopenhag	— 91
Berlin	— 90
Paris	— 87
Cork	— 85
Helsingfors	— 83
Marsilya	— 81
Mençester	— 74
Roterdam	— 68
Varşova	— 67
Anvers	— 65
(İstanbul)	— (65)
Barselon	— 58

Görülüyor ki, İstabul cetvelin en altında gelen şehirlerdendir. Bu cetvelin asıl ehemmiyeti şundan dolayıdır ki, mukayesede mesai erbabının hayat standardı nazarı dikkate alınmıştır. Yani halkın en geniş tabakasını teşkil eden kütlenin normal hayat ihtiyaçlarını tatmin için sarfı lâzım gelen paralar mukayese edilmiştir.

Mukayeseye göre İstanbulda normal ihtiyaçları tatmin edilen bir Türk işçisi, Detroit de normal ihtiyaçları tatmin olunan bir Amerika işçisine nazaran ancak yüzde 65 sarfediyor.

Alacaklının borcu

Fransa Almanya'dan alacaklı. Fakat Amerika'ya da borçlu. Almanlar, vermiyeceğiz! diye o kadar şiddetle haykırıyorlar ki, Fransayı ürkütüyorlar. Fransızların ürktükleri şu hâdiseden belli:

Birkaç gün evvel Fransanın ehemmiyetli bir vilâyet gazetesi olan (Dépêche de Toulouse), ki radikal fırkanın fikirlerini neşreder, dünya matbuatına derhal in'ikâs eden bir makale neşretmiştir. Bu makalede "tamir tediyesini terketmek Fransız - Alman münasebetine iyi tesir etmez mi? Almanya tediye etmezse ve bunu açıkça söylerse onu kim durdurabilir?. Eğer Fransa, iyi bir nümunei imtisal olup ta Almanlardan alacağından vazgeçerse, Amerikaya olan borç hakkında Vaşingtonda yapılacak müzakeratta yüksek mevki sahibi olacaktır,, deniyor.

Makale, bir şahsın veya bir fırkanın mütaleası mıdır, yoksa, Fransa hükûmetinin ortaya bıraktığı bir tecrübe balonu mudur? Bu, beynelmilel ajansların şu sıralarda peşinden koştukları, öğrenmek için çalıştıkları ehemmiyetli bir havadistir.

Eğer bu havadis hakikaten hükûmetten çıkmışsa, şu sebepten ehemmiyeti büyüktür ki, bu takdirde Almanya ile Fransa arasındaki borç işi tesviyeye doğru ilerlemiş bulunacak, ortada yalnız Fransızların Amerikaya olan borçları kalmış olacaktır. Fakat âhiren, Amerika büyük kongresinde, Amerikalılar moratoryomu yalnız bir defaya mahsus olarak kabul etmişlerdi. Şu halde Fransızlardan alacaklarını her şeye rağmen istemekte devam edecekler dir.

Sâde Fransızların Almanlarla anlaşmasının kâfi olmadığı görülüyor. Amerikanın Fransızlarla ayrıca anlaşması iktiza ediyor.

Almanya bir tarafında, Amerika diğer tarafında olarak Fransa ortada kalıyor. İki taraf ta muannit olarak, biri vermemekte, diğeri de almakta ısrar ediyor. Fransa, bu iki müsbet menfi kuvvet arasında cam baz gibi ilelebet oynayabilir mi?

Düyunu umumiye

Düyunu umumiye müzakerelerinin yeniden başlamakta olduğu şu sırada, Düyunu umumiye meclisinin geçen 16 ikinci teşrinde yaptığı bir tebliği hatırlamak faidelidir.

Bu tebliğde meclis, Türkiyenin 1931 - 1932 malî senesi için 334,000 altın Türk lirası tediye ettiğini, halbuki 1,000,000 altın Türk lirası verilmesi iktiza ettiğini bildiriyor. Ve ilâve ederek diyor ki, mukavele mucibince, bu paranın ecnebi kambiyosuna on gün zarfında tahvili lâzım gelirken, bu yapılmamıştır, ve bu sebepten de hamillere tediyat olmayacak, fakat onların hakları mahfuz kalacaktır...

Dikkate lâyık cihet şudur ki, bütün Osmanlı borçlarının vaziyetini gösteren bu tebliğ, Osmanlı devletinden ayrılıp ta borçaıştirak eden diğer memleketlerden bahsederken, bunlardan yalnız Suriye, Filistin, İrakın muntazaman borç verdiklerini zikretmekte ve şu garip malûmatı vermektedir:

"Düyunu umumiye meclisi, diğer medyun hükûmetleri ve bilhassa Bulgaristan, Yunanistan, Yugoslavya ve Arnavutluğu taahhütlerini ifaya ikna için mesaisine devam ediyor. Şimdiye kadar bu mesai müsbet neticeler vermemiştir. Binaenaleyh bu hükûmetlerin hisseleri için tevziat yapacak para yoktur.,,

Bu suretle anlayoruz ki meclis taahhüdünü ifa etmeyen memleketleri iknaa hâlâ çalışıyormuş. Ne bıkmaz ve devamlı mesaidir bu! Bilhassa bu mesaiinin müsbet netice vermediğini itiraf etmek, ne hazin ve acıklıdır. Tevziat için para olmadığını ilân kadar da hâmillere tesir eden fena haber olamaz.

Bunca senedir, Osmanlı devletinin varisleri borç vermemekte ısrar ediyorlar. Hâmil devletlerin mandası altında üç tabi memleket borç veriyormuş, neye yarar? Asıl diğerlerini ikna edemedikten sonra, asıl onlar borçlular halkasına sokulamadıktan sonra!

Bu vaziyet karşısında Türk tezinin bir kat daha kuvvetlendiğini kabul etmek tabiidir.

Nizameddin ALİ

Kara Kemal şirketlerinin hesabatının tasfiyesi

Ekonomi

Pamuk ihracatımız inkişaf gösteriyor

Ancak Amerikan rekabetinden dolayı fiatlar düşüktür

Pamuk ihracatımız son aylarda şayanı memnuniyet bir şekilde yükselmektedir.

Mersin limanından kânunuevvel zarfında 788,721 liralık 13,781 balya pamuk ihraç edilmiştir. Geçen sene ayni ay zarfındaki pamuk ihracatımız 540,000 lira kıymetinde 6,935 balya idi.

Bu sene kânunuevvel zarfında İtalyaya pamuk ihracatımız mühim surette artmıştır. Geçen sene İtalyaya 657,000 kilo pamuk ihraç ettiğimiz halde, bu seneki ihracatımız 1,775,000 kilodur. Yunanistan ve Almanyaya da ihracatımız artmıştır. Bilhassa Almanyaya geçen sene 50,700 kilo pamuk ihraç ettiğimiz halde, bu miktar 1931 mahsul senesinde 248,800 kiloya çıkmıştır. Fransaya ihracatımız ise bir miktar azalmıştır.

Pamuk ihracatımızda mevsim bidayetindeki durgunluk zail olmuştur. İhracat, limanda fırtınalar müsaade ettiği taktirde, geçen seneye nisbetle hayli fazla olacaktır. Bu artışta başlıca âmil İngiltere, Almanya ve Yunanistana yapılan fazla ihracattır.

Mevsim bidayetinden kânunuevvel sonuna kadar pamuk ihracatımız 2,774,000 liradır. Geçen sene ayni müddet zarfında yapılan pamuk ihracatı 3,893,000 kilo idi.

Pamuk fiatleri bütün dünya piyasalarında düşmüştür. Bu tenezzüle başlıca sebep Amerika pamuk istihsalâtının fazlalığıdır. Bu vaziyete çare bulunmak için muhtelif tedbirler alınmıştır. Bilhassa Amerikada 932 senesinde pamuk zeriyat sahasının tahdidine karar verilmiştir.

Pamuk fiatlerindeki sukut ağustostan itibaren başlamıştır ki bunda Amerika pamuk rekoltesinin neticesinin müessir olduğu aşikârdır.

Hamburg kuru meyva piyasası

Berlin Türk Ticaret odasından Hamburg piyasası hakkında malûmat gelmiştir.

Bu malûmata nazaran Hamburg kuru meyve piyasası yılbaşı tatilinden sonra canlanmıştır.

Mahsul memleketlerindeki stok miktarı nazarı dikkate almarak fiatlerin düşmek ihtimali görülmemektedir.

Oda tetkikat şubesinde içtima

Ticaret Odası tetkikat şubesi raportörleri dün bu şubenin müdürü Hakkı Nezihi Beyin riyasetinde bir içtima yapmışlardır. Bu içtimada yeni şubenin teşkilile elde edilebilecek faideler tetkik edilmiş ve mesai programının ana hatları üzerinde görüşülmüştür.

Lehistanla ticaret muahedemiz

Aldığımız malûmata nazaran, Leh hükûmeti Türkiye - Lehistan ticaret muahedesinin yeniden tetkikini istemiştir.

Lehistanla aramızda bundan bir müddet evvel bir ticaret muahedesi aktedilmiş, fakat bu muahede her iki taraf parlâmentolarınca da henüz tastik edilmemişti.

Nebatî yağlar şubat kontenjanı

Senede 1,200,000 liramızın harice gitmesini mucip olan vejetalin yağı imalâtında kullanılan Hindistan cevizlerinin şubat kontenjan listesinde esaslı tahdide tabi tutulacağı haber alınmıştır. Bu haber piyasada memnuniyetle karşılanmış ve şimdiden yerli keten ve keten tohumu yağlarında mühim tereffü husule gelmiştir.

Borsa fiatları

Kambiyo	Kapanış L.	K.	S.
İngiliz lirası	7	36	75
Bir T. Lirasının mukabili			
Fransız frangı	12	00	06
Dolar	47	55	00
Liret	9	42	67
Belga	3	40	56
Drahmi	36	38	22
İsviçre frangı	2	42	75
Leva	61	20	37
Florin	1	17	92
Kuron Ç.	15	98	00
Şiling A.	4	08	00
Pezata	5	61	85
Mark	2	00	02
Zloti	4	25	00
Pengo	3	67	22
Ley	79	90	47
Dinar	26	79	36

Tahvilât	Kapanış		
I. Dahili	94	25	
D. Muvahhade	43	25	
A. Demiryolu	00	00	
Borsa Harici			
Altın	9	55	
Mecidiye		48	00
Banknot	2	34	

Tasfiye edilen Banka

Dört ayda yapılan tediyat ne olacak?

Ticaret ve Sanayi Bankası hakkında Ticaret müdürlüğüne bazı şikâyetler vaki olmuştur. İş ve Ziraat Bankalarının; tasfiyesine memur edildikleri bu banka, tatili tediyat ettikten sonra tasfiye kararına kadar geçen 4 ay zarfında, asbabi matlûptan bir kısmına, icraya veya mahkemeye gidenlere tediyat yapmıştır. Şimdi tasfiyeye karar verilince, tahakkuk edecek parası, borçlarına kâfi gelmezse, bankanın arada geçen 4 ay zarfında yaptığı tediyat yüzünden diğer alacakluların hisselerine düşecek miktarların azalmış olacağı iddia edilmektedir.

Bu müracaat tetkik ve diğer taraftan bankanın tasfiyesine devam olunmaktadır.

Fırtına Hafifledi

Bir haftadan beri devam etmekte olan fırtına hafiflemiştir. Seferdeki gemiler yollarına devam etmektedirler.

Bu fırtına dolayısile karaya oturan gemilerin tahlis ameliyesine yeniden başlanmıştır.

Kaçakçılık kanunu tebliğ edildi

Yeni kaçakçılık kanunu Gümrüklere tebliğ edilmiştir. Gümrükler bu kanunun hükümleri mucibince hare-

Yunanistan Arpa alıyor

Şehrimize bir Yunan heyetinin gelmesi muhtemeldir.

Yunanistanda, Garbi Trakya ve Makedonyadaki açlık insanlar gibi hayvanları da tehdit etmektedir.

Gelen malûmata nazaran bu havalide hayvanların yemesi için arpa kalmamıştır. Bunun için Yunanistan da Türkiyeden 150,000 kilo arpanın sür'atle mubayaasına karar verilmiştir. Bu miktar ilk parti olarak alınacaktır.

Bu mübayaatın Trakya havalisinden yapılması mukarrerdir. Mubayaatı ve sevkiyatı idare etmek üzere bir Yunan heyetinin şehrimize geleceği tahmin edilmektedir. İhracat Ofisi bu haberi arpa ihracat tacirlerine derhal bildirmiştir.

Küçük haberler

* Şehrimize gelen B. M. M. Bütçe Encümeni reisi Gümüşane meb'usu Hasan Fehmi B. biraz rahatsızlandığından dün Tokatliyan'da istirahat etmiştir.

* Tapu müdürü umumisi Cemal Bey dün de öğleden sonra Tapu müdiriyetine gelerek geç vakte kadar meşgul olmuştur.

* Dün öğleden sonra polis divanı ikinci şube müdür muavini Sait Beyin riyasetinde toplanmış ve bazı kararlar vermiş-

Adliyede

Halılar nasıl Alınmış?

İddiaya göre her iki tarafta haklı

Bundan bir müddet evvel gazetelere akseden 1000 liralık bir halı meselesinden bahsedilmişti. İkinci ceza mahkemesine intikal eden vak'anın esası şudur:

Sait B. isminde bir zat Rusyaya halı sevk etmek için bir teşebbüse girişiyor ve dostlarından Adnan Beye kendisini bir halıcı ile tanıştırması teklifinde bulunuyor. Adnan B. bu teklifi kabul ederek Sait Beyi halıcı Niyazi ef. ile görüştürüyor. Ancak ya pazarlık uymadığından, yahut başka bir sebeple Sait B. in Niyazi Beyle anlaşması mümkün olmuyor.

Sait Bey, bu sefer halı tüccarlarından esbak Konya meb'usu Ali Rıza Beye müracaat ediyor ve iddia edildiğine göre kendini şu suretle takdim ediyor:

— Ben, Şurayı devlet reisi Nusret Beyin yeğeniyim. Epeyce de emlâkim vardır. 1500 liralık halı alacağım... Ancak paranın 500 lirasını verebileceğim. Geri kalan bin lira için size noter senedile borçlanacağım!...

Ali Rıza Bey, bu teklifi kabul ediyor ve bir kolaylık olmak üzere bin liranın noter senedine bağlanmasına muvafakat ediyor. Borç, vadesinde verilmeyince Ali Rıza Bey, Sait Beyin emlâkine müracaat ediyor. Fakat, neticede bunların da hiç seli ve kısmen mahcuz oldukları anlaşılıyor. Ali Rıza B. bunun üzerine, Sait ve Adnan Beyler aleyhine bir dava açıyor. Dava, dün 2 inci ceza mahkemesinde görüldü. Müddei umumi maznunların cezalarının tavinini istedi. Adnan Beyin vekili müdafaasını yaptı. Muhakeme, karar için başka bir güne kaldı.

Kaçakçılık kanunu

Kaçakçılık kanunu dün de Müddeiumumiliğe tebliğ edilmemiştir. Maamafih, Mahkeme hemen faaliyete geçebilecek bir haldedir, salonun bütün tefrişatı ikmal edilmiştir.

Daktilo imtihanı

Dün Adliyede daktiloluk etmek üzere müracaat eden hanımların, Müddei umumilik Başmuavini Hikmet, muavinlerden Bürhaneddin ve Cemil Beylerin huzurile kütüphane salonunda imtihanları yapılmıştır. İmtihana kırktan fazla hanım iştirak etmiştir.

İmtihanı kazanan hanımlar, münhal vuku buldukça derece sırasile açılacak münhal daktiloluklara tayin edileceklerdir.

Balkan Konferansı

İdare heyeti ayın sonunda toplanıyor

Balkan konferansı idare heyeti 28 kânunusanide Yıldız sarayında içtima edecektir. Bu içtimaa Balkan konferansına iştirak etmiş olan Türkiye - Yunanistan, Yugoslavya, Bulgaristan, Romanya ve Arnavutluk murahhasları iştirak edecektir. Meclise, konferans reisi bulunan B. M. Meclisi reis vekili Hasan Bey riyaset edecektir.

Yeni bütçe hazırlığı

ANKARA, 18 — Bütün Vekâletler yeni sene bütçesinin masraflarını tesbit için çalışmaktadırlar. Vekâletler yeni sene bütçesinin masraflarını tesbit için çalışmaktadırlar. Vekâletler, merkez ve mülhakattaki şubelerinden birer ihtiyaç listesi istemişlerdir. Bu listelerin tasarruf esasına göre tanzimi ve bu esas için teşkilâtlara verilecek yeni şekiller hakkında da malûmat istenilmiştir.

Barut inhisarının telgraf muhaberatı

Barut ve mevaddı infilâkiye inhisarı muvakkat müdürlüğü posta ve telgraf muhaberatının, diğer devlet inhisarları muhaberatındaki şeraite tabi tutulması tebliğ edilmiştir.

Holanda sefiri Sofyaya gitti

Holanda sefiri aynı zamanda Bulgar hükûmeti nezdinde de memleketini temsil edeceğinden, itimatnamesini Bulgar kralı Hz. ne takdim için Sofya'ya

Tasfiyeye muhtaç müzmin bir tasfiye işi

Kara Kemal şirketlerinin karışık hesaplarını iptal etmek icap ediyor

İktısat bankası heyeti umumiyesi de dün Ticaret müdürlüğünde toplandı

Kara Kemal tarafından umumî harpte teşkil edilmiş olan Millî İktısat Bankası ile millî mensucat, kantariye, ekmekçiler ve diğer millî şirketlerin tasfiyelerine senelerden beri devam edilmektedir. Şimdiye kadar sarfedilen mesai neticesinde bunların yüzbinlerce lira borçları ve o kadar da alacakları bulunduğu, fakat alacakların kabili tahsil olmadığı gibi, binnetice borçların da tediyesi mümkün bulunmadığı tahakkuk etmiştir. Filhakika, meselâ millî ekmekçiler şirketinin matlûbatı diğer bir millî şirkette mevcut ve o şirketin vaziyeti itibarile gayrı kabili tahsil bulunmaktadır. Buna mukabil eshabı matlûptan da şimdiye kadar müracaat eden yok gibidir. Salâhiyettar bir zat, kendisile görüşen muharririmize, bu şerait dahilinde millî şirketlerin tasfiye işi müzminleşmiş olduğunu, binaenaleyh bu şirketlerin alacak ve verecek hesapları bizzarur iptal edilerek mevcut eşyalarının hükûmete intikal edeceğini beyan etmiştir. Bunların tasfiyelerine başlanalı haylı seneler geçtiği ve mururu zaman haddi de bittiği için alacak ve verecek hesapları iptal edilecek, millî şirketlerden, bilâhara vaki olacak talepler mesmu olmayacaktır.

Millî iktısat bankasına gelince..

Kara Kemal tarafından tesis edilmiş olup hali tasfiyede bulunan Millî İktısat Bankası heyeti umumiyesi, dün Ticaret müdürlüğünde toplanmıştır. İçtimada, şimdiye kadar mezkûr bankaların tasfiyesine memur bulunan İstanbul Esnaf Bankası tasfiye memurluğundan çıkarılmış ve yerine İktisat vekâleti vekillerinden avukat Atıf Bey seçilmiştir. Bundan sonra tasfiyeye sür'atle devam edilecektir. Esnaf Bankası, Millî İktısat Bankası matlûbatından 36 bin lira tahsil etmiştir. Bu paralar mezkûr bankadan tedricen tahsil edilecektir.

Dünkü heyeti umumiye içtimamın büyük bir hususiyeti vardı. Belki dünyanın hiç bir yerinde ve hiç bir zaman böyle bir heyeti umumiye içtimaı yapılmamıştır. Kara Kemalin kurduğu bu bankanın bir tek hissedarı vardır. İşte Millî İktısat bankasının heyeti umumiyesi bu bir tek hissedarın iştirakile olmuştur.

Vilâyette

Mübadil Bonoları

Maliye Vekâleti yakında gönderileceğini bildirdi

Ellerindeki mallar istirdat edilen muhacirlere usulen bono verilecekti. Bonolar geciktiği için bunlar müracaatta bulunmuşlardı. Maliye Vekâletinden gelen cevapta bonoların gönderilmek üzere bulunduğu bildirilmiştir.

Kaçakçılık kanunu

Kaçakçılık kanunu vilâyete gelmiştir. Vilâyet kanun mucibince şiddetli takibat icrasını mülhakata tamim etmiştir.

Yeni mülkiye müfettişi

Kadıköy kaymakamı İbrahim Bey mülkiye müfettişliğine tayin edilmiştir. Kadıköy kaymakamlığına da polis altıncı şube müdürü İhsan Beyin tayini haber alınmıştır.

Polis müfettişi

Ilgaz kaymakamı Ali Fuat Bey polis müfettişliğine tayin edilmiştir.

Muhasebei umumiye müdürü

Maliye Vekâleti muhasebei umumiye müdürü Faik Bey Ankaradan şehrimize gelmiştir. Burada birkaç gün kaldıktan sonra Ankaraya gidecektir.

Ağaçları himaye

İstanbul Ziraat odasının teşebbüsü ile Himayeieşçar cemiyeti namı altında bir cemiyetin teşkiline karar verilmiştir.

Fidan tevziatı

İstanbul Ziraat müdiriyeti Halkalı fidanlığından köylülere Amerikan asma çubuğu tevziatına başlamıştır.

YENİ RUSYA
Yazan: FALİH RIFKI
ÇIKTI

Poliste

Şüpheli Bir ölüm

Madam Rozanın çocuğu neden öldü?

Galatada Lüleci Hendek caddesinde 67 numarada oturan Madam Rozanın iki buçuk aylık Leyla ismindeki çocuğu evvelki gece fevat etmiştir. Belediye doktoru tarafından yapılan muayenesinde ölümü şüpheli görülmüş ve zabıta doktoru cesedi Morga göndermiştir. Ölümün sebebi araştırılacaktır.

Rehin eşya

Bundan beş ay evvel Leh tebaasından Regrat, Beyoğlunda Kırımlı Rus tebaasından Abdürreşit Efendiye rehin bıraktığı 500 liralık iki palto ile bir av tüfenğini alamamış ve emniyeti suiistimal iddia etmiştir. Tahkikat yapılıyor.

Tutuşan kurumlar

Dün sabah saat on buçukta Taksimde Küçük Parmakkapıda 23 numaralı evde bir sobanın korumları tutuşmusaa da söndürülmüştür.

Karaköyde cerh

Seyrisefain ateşçilerinden Rizeli Celâl Suzan namında bir kadınla Karaköyden geçerken yersiz yurtsuzlardan Sadık namında biri Suzanı sağ baldırından, Celâli de arkasından yaralayarak kaçmıştır. Celâl Beyoğlu hastahanesine kaldırılmıştır. Carih aranmaktadır.

Başına bir felâket gelmiş olmasın

Arnavutköy kız lisesinden dokuz günden beri kaybolan Muazzez Hanım henüz bulunamamıştır.

Kahvede sarhoş

Karagümrükte Çimişgezekli Şevkinin kahvesine sarhoş olarak gelen Hüseyin tabanca ve bıçak çekerek müşterilerin dağılmasına sebebiyet verdiğinden yakalanmış ve üzerindeki tabanca ve bıçak müsadere edilmiştir.

Belediyede

Cazip bir Teklif yapıldı

Kümes hayvanları için bir hâl inşa edecek grup..

Yerli sermayedar bir grup belediyeye müracaat ederek tavuk ve saire gibi kümes hayvanatı için bir hal inşasına talip olmuştur.

Grup hâli Sirkecide yapmak istemektedir. Bu husus için 40 bin lira sarfedecektir. Halde bütün kümes hayvanatı alım satımı teksif edilecek ve sıhhî şerait altında bulundurulacaktır. Makam bu teklifi tetkik etmektedir.

Cenaze otomobili

Belediyenin mevcut üç cenaze otomobilinden ikisi bozuk olduğundan yeni ve kapalı bir otomobil inşa ettirilmektedir.

Ayni modelde bir de açık yaptırılacaktır.

Geliş ve gidiş yolları

Üsküdar cihetinde otomobil ve otobüslerin geliş ve gidiş yolları ayrı olmadığından ve yolların darlığından sık sık kaza olmaktadır. Belediye Beyoğlu ve İstanbul cihetinde olduğu gibi burada da geliş ve gidiş yollarını tesbit etmiştir.

Yeni talimat

Belediye daimî encümeni baş, ciğer, paça ve saire satan esnaf için bir talimatname yapmıştır. Bu maddeler badema kasap dükkânlarında satılmıyacaktır. Bunlar ayrı dükkânlarda satılacak ve bu dükkânlar toplu bir halde bulunacaktır.

Belediye şehir dahilinde, bu dükkânları toplamak için münasip bir yer aramaktadır.

Şoförlük öğrenenler

Şoförlük öğrenmek istiyen kimseler şehir dahilinde usta şoförlerin yanında dolaşmaktadırlar. Acemi şoförlerin direksiyona geçmeleri dolayısile bir çok kazalar olduğundan şehir dahilinde şoförlük öğrenmek sureti katiyede menedilmitşir. Bunun için de Kâğıthanede bir saha ayrılmıştır. Tecrübe otomobilleri ve acemi şoförler yalnız burada işliyebileceklerdir.

Ekmek fiatı

Bu hafta ekmek fiatı 6,30 ve francala 11 olarak tesbit edilmiştir.

Kibrit Çöpleri

Memlekette bu işe yarar ağaç vardır

Kibrit şirketinin, Büyükdere'de inşa ettirdiği fabrikada yapılacak kibrit çöpleri için memlekette bu işe yarar ağaç bulunmadığından hariçten kereste getirteceği yazılmıştı.

Bu haber, ormancılarımız arasında hayret uyandırmıştır.

Orman Mektebi Âlisi rektörü Mazhar B., Anadolu'nun muhtelif ve muayyen mıntakalarındaki ormanlar da kibrit çöpü imaline çok elvesili ağaçlar bulunduğunu temin etmektedir. Bir çok ormancılarımız da ayni kanaatte bulunmaktadırlar.

Kozluda bir maden kazası

Kozludan bildiriliyor: — Buradaki kömür iş ocağında bir sı damarı patlamış, galerileri istilâ eden sulardan bir kişi boğulmuş, tehlike ânında hayatlarını kurtarmak için koşan ameleden üç kişi yaralanmıştır.

Vahşiyane bir cinayet

KONYA, 17 — Kum köprü bağlarında kafası taşla ezilmiş bir ceset bulunmuştur. Zabıtaca tahkikat yapılmaktadır.

Bir adam dondu

Çankırıdan bildirildiğine göre, Pekmez satmak üzere Keskinden Çankırıya gitmekte olan bir köylü yolda donarak vefat etmiştir. Çankırı ve civarını müthiş bir soğuk kırıp geçirmektedir. Köylülerin ifadesine nazaran tek tük donma vak'aları olmaktadır.

Tütün kongresine İzmirden gidecek olanlar

IZMIR, 18 — Ankarada toplanacak tütün kongresine mıntakamızdaki çifçilerden 12 murahhas bugün seçilecektir.

Tütün piyasası yüzünden darlık içinde kalanların iaşe ve kredi ihtiyaçları temin edilmiştir.

Maarifte

Darülfununu Islah..

Gelen mütehassıs Ankaraya gidiyor

Darülfünun için bir ıslahat projesi yapmak üzere celbedilen İsvicreli profesör M. Maleh dün Darülfununa gelerek emin Muammer Raşit Beyle görüşmüştür. Mutehassıs bir iki güne kadar Ankaraya giderek Maarif Vekâletile temas edecek ve tekrar buraya avdet ederek tetkikatına başlayacaktır.

Hastanelerde Tetkik..

Tıp talebesi için yeni bir şekil düşünülüyor

Tıp fakültesi meclisi müderrisini evvelki gün içtima ederek son sınıf talebesinin fakülte hastahanesinden maada bütün şehir hastahanelerinden istifadesini temin hususları müzakere edilmiştir. Gene ayni mevzu da görüşülmek üzere sıhhiye vekili Refik Beyin riyasetinde aktedilecek içtima günü taayyün etmemiştir.

Mektepleri teftiş

Maarif müdürlüğü sıhhiye müfettişleri mektepleri teftişe başlamışlardır. Bazı mekteplerde grip fazla olduğuna dair ihbar vaki olmuştur.

Niçin ilmî bir Cemiyetimiz Yoktur?

Bazı ilim adamlarımız bu yokluktan şikâyet ediyorlar

Ticaret ve zahire borsası baş kimyageri müderris Nurettin Münşi Bey tarafından muhnik gazlar üzerine en yeni Amerikan sistemlerine göre uzun zamandanberi mühim tetkikat yapılmıştır. Nurettin Bey bu münasebetle kendisini gören bir muharririmize şayanı dikkat bir düşüncesini izah etmiş, ezcümle demiştir ki:

— "Bizde ilmî ve meslekî çalışma hayatı okadar ferdî ve dağınıktır. ki, bunun darülfünunumuzca şimdiye kadar nazarı dikkate nasılsa alınmaması ve müderrisler arasında ilmî bir cemiyet teşkiline teşebbüs edilmiş olmaması cidden teessüfe şayandır Ben üç senedir, gerek mekteplerde, gerek hususî olarak en derin Amerikan sistemleri üzerinde muhnik gazlar hakkında uğraşıyor, arasıra konferanslar da veriyorum. Bundan Darülfünunda kimsenin haberi yoktur. Biz kimyagerler cemiyetimiz varsa da, 30 azası, ayda 25 er kuruş verse toplanacak yedi buçuk lira ile bir oda bile tedariki imkânı malisinden mahrumdurBenim gibi bazı ilim adamlarımızın kendi sahalarında kıymetli etütleri olduğu muhakkaktırBunların bir araya getirilmesi, üzerinde çalışılan mevzularda alınan ilmî neticelerin ortaya konulması, memleket irfanı namına şiddetle lâzımdır. Darülfununa, bir müderrisler cemiyeti veya mahfili teşkili için delâlet etmesini teklif ediyorum.,,

Konferans

C. H. F. Şişli İdare Hey'eti Riyasetinden:

Fırkamız salonunda 21 K. sani 932 perşembe günü akşamı saat 9 buçukta Müderris Muzaffer Beyfendi tarafından bir konferans verileceğinden arzu buyuranların vakti mezkûrda Osmanbeyde Rumeli (Cabi) caddesindeki Fırka merkezine teşrifleri rica olunur.

Nikâh

Mülga vilâyet meclisi azasından Mehmet Kenan Beyin kerimesi İffet Hanımla Tütün inhisar idaresi neşriyat şefi İhsan Arif Beyin nikâh merasimi dün Beyoğlu evlenme memurluğunda icra edilmiştir. Tarafeyne saadetler temenni ederiz.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

19 K. SANİ 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon: 24310,9,8.

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	27 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy Askerî rasat merkezinden alınan malûmata nazaran bugün hava kısmen bulutlu olacak, rüzğâr şimal istikametinden mütedil esecektir. Dün tazyiki nesimî 775 milimetre, azamî hararet 5, asgarî 1 derece idi.

Ramazan 11

Vakitler:	D S
Güneş	7,21
Öğle	12,25
İkindi	14,53
Akşam	17,09
Yatsı	18,45
İmsak	5,37

FELEK

El sıkmıyalım!

Efendim! Rüfekaya, karilere, ahbaplara, dosta, düşmana tavsiyem:

Bu günlerde grip aldı yürüdü. Grip olmayan ev kalmadı. Bu yüzden (grip = süpürge) diyebiliriz.

Bir çok sirayet vasıtaları var. Bunları ortadan kaldırmak elimizde değil... Fakat şu günlerde şu el sıkmayı ortadan kaldıralım.. Ben cümleye ilân ederim ki; çıplak el ile kimse ile müsafaha etmeyeceğim. Hatıra gönüle bakmayım! Hem hastalık biraz tahdit edilmiş olur, hem boşuna emek vermeyiz.

Yerli telgraflar

Dün bir tramvayın ön sahanlığında iki gazete müdürü şöyle görüşüyor:

— Yahu! Nedir sizin gazete deki heyecanlı telgraflar?..

— Geliyor... Bizim muhabirlerden....

— Canım onu bırak, şimdi... Bunları neden yapıyorsunuz?.

— Uzatma kardeşim... Herşeyin yerlisini kullanıyoruz ya! Telgrafı da buradan tedarik ediyoruz.

Güzellik kraliçesi

Uzun uzadıya güzellik tafsilâtı okumadan gına geldiği için güzellik kraliçesi intihabı hakkındaki tafsilâtı sıkı sıkıya okumadım. Fakat öğrendim ki; müracaat edenlerin içinde kraliçeliğe lâyık kimse bulunmadığı için bu sene kraliçe seçilmemiş! Zaten her sene biraz düşen rağbet bu sene artık torbanın dibine indi. Buhranın da tesiri olsa gerek.. Demek, güzellik te buhrana tutuldu... Bana kalırsa bu na sebep buhran değil, kraliçelerin evlenme hususunda müşkülâta uğramalarıdır. Neden?. Onu bilmem! Fakat Avrupada da güzellik kraliçeleri izdivaçtan pek mes'ut olmuş değildirler...

Demek ki; bu sene güzellik tacı (Cumhuriyet) in elinde emanet olarak kalacak...

Karilerimizden B. C. Beye

Evet! Odunadn şeker çıkarmayı Almanlar icat etmişler. Eğer eski mektep hocalarına sorsanız size odunun bu meziyetini çok eskiden keşfetmiş olduklarını söylerlerdi.. Ben korkuyorum ki; oduncularımız bunu duyunca fiatleri yükseltip:

— Ne yapalım efendi! İster yak! İster ye! Odun bu fiate! diye kafa tutmaya başlamasınlar.

FELEK

Yeni neşriyat

"Kutlu Ağaç - Ceviz Ağacı„ [1]

Yazan: A. Y.

Halkın iyi yaşamasına ve iyi geçinmesine faideli olabilecek, amelî risaleler, kitaplar yazıp neşretmek lüzumunu öteden beri söyler, duruz. Ara sıra, bu maksatla yazılan kitaplar da meydana çıkar. Fakat neden itiraf etmemeli? Bu kitapların çoğunu maksada uygun düşüremiyoruz: Ya mevzuları, ya mevzuların yazılış tarzı halk için ağır geliyor. Hâsılı, büyük kalabalık, fikir ve malûmat gıdasını halen eski masal ve destanlardan almakta devam edip gidiyor.

Ben, bundan yirmi sene kadar evvel, bir Romanya vapurunda tayfaların okudukları risalelere dikkat etmiştim. 30, 40 sahifelik kitapçıkların bir kısmı, ekincilik, bağcılık, bahçecilik gibi köy işlerine dair sade, amelî, fakat ilmî malûmat veriyordu. Bir kısmı da siyasî ve içtimaî teşekküllere dair, yine öyle sade ve amelî bilgileri vererek, halkı siyasî efendiliğe hazırlıyordu. Her risaleye beş Romanya santimi fiat konmuştu. İstanbuldan Atinaya giderken, mavi, sakin ve parlak "Ege„ denizi içinde güverteye yaslanmış gemicilerin ekincilik kitabı okumaları biraz garibime gitmişti. Birisinden sordum; "Biz, dedi, hayatımızın bir kısmını köyde geçiririz. Zaten ailelerimiz hep çiftçidir.. Bu kitaplar çok işimize yarıyor.„ Bu tesadüften üç, beş sene önce de, Rusya "İdarei Mahalliyelerinin„ köylülere mahsus rusçça ve türkçe yazdırıp bastırdıkları "Koyun„, «Keçi», «At», «Buğday», «Çavdar» gibi bu Romence risalelere pek benzer kitapçıkları alıp okumuştum. Çok muktedir kalemlerden çıkan bu kitapların fiatı pek ucuzdu; galiba 3 çer "Kobek„ e, yani 15 20 paraya.

Meşrutiyetten sonra Türkiyede dahi bu neviden risaleler görünmeye başladı. Fakat bunları yazanların daha doğrusu tercüme edenlerin çoğu galiba Türk köylüsünün zevkini, dilini, anlayış ve düşünme tarzını iyi bilmeyen genç İstanbullulardı. Risalelerde asıl köylünün kullandığı tabirler yoktu; onun yerinde yabancı dillerden tercüme olunmuş ilmî — ilmî olunca tabiî ya arapça, ya acemce olacak — istilâhlar vardı. Yazık ki bu risalelerden bir kaç nümuneyi kitaphaneye yerleştirmemişim; bir iki misal de yazar, gösterirdim.

Şimdi, ilk defa, halkı tanıyan — çünkü halk içinden doğup halk içinde yaşayan— üstesine ilimli ve hususile pek akıllı bir adamın halk için yazılmış hakikaten faideli bir risalesini gördüm, seve seve, tatlı tatlı okudum; zaten insan eline alınca sonu gelmeden bırakamıyor; yazanın dilinden —kendi tabirile— bal akıyor. Bazı kitaplar vardır ki keçi boynuzuna benzer; insan bir miskal bal alabilmek için, tam bir batman tahta çiğnemelidir. Bazı kitaplar da vardır ki her cümlesi bir bal tulumu gibidir. İşte Meclis arkadaşım Hasan Fehmi Beyin "Ceviz Ağacı„ böyle bir bal tulumudur.

Hasan Fehmi Beyin üslûbu, Anadolunun halk dilini, halk edebiyatını emerek yetiştiğinden çok zengin çok renkli ve hele çok canlıdır. Bu üslûpla bezenmiş düşüncelere gelinde, bunların hepsini doğru sağlam ve amelî buldum. Okurken, pek çabuk anlayorsunuz ki muhterem yazıcı, öyle kitaptan ve ezberden bir şeyler söylemiyor; yaşadığını, ve yaşattığını anlatıyor. Bazı ziraat ve ormancılık mütehassısları gibi buğdayı, ekmekten, ormanı masasının ağacından görmüş değildir; kendisi ağaç büyütmüş, ceviz toplamış, koru yetiştirmiş bir adamdır. Sonra sözünü dinletmeyi, öğüdüğünü tutturmayı, kalplere tesir etmeyi de o kadar iyi biliyor ki benim gibi çok tembel, koltuktan kımıldayıp raftan kitap almaya üşenen bir adama bile gelecek şubatta ceviz ağacı dikmek kararını verdirtebilir.

Ben Hasan Fehmi Beyin bir kaç nutkunu dinleyerek ne yaman bir halk hatibi olduğunu anlamıştım bu sefer, bu kitabından sözü kadar yazısı da tesirli olduğunu nefsimdeki tecrübe ile öğrendim.

"Ceviz Ağacı„ na dair, yalnız türkçe değil, başka dillerle de bu kadar kuvvetli ve kıymetli bir eser yazılabilmiş olmasında şüpheliyim. Kitapta hayat, ilim, şiir ve amelî öğütler, o kadar biribirine uygun yürüyor ki "Ceviz Ağacı„ nı okurken, Büfonun gençlikte mütalea ettiğim "At", «Arslan», «Kaplan» gibi nümunelik parçalarını hatırladım; onlarda ilim, hayat ve şiir memzuçtu, fakat amelî tavsiyeler, tatbikî öğütler pek yoktu...

Bu nefis ve mükemmel kitabın bence tek bir kusuru var: Pahalıca.. Gönül ister ki böyle bir kitabı fakir köylülerimiz bile satın alabilip kış geceleri, ocak başında yeni harfleri heceleyen çocuklarına, okutturarak, faidelensinler.. Köylümüz 35 kuruşu kolaylıkla kitaba veremez. Fakat bunun da bir çaresi yok değildir; meselâ Maarif, Ziraat vekâletlerile mahalli idarelerin Maarif ve Ziraatle meşgul daireleri, "Ceviz Ağacı"nı toptan ve ucuz alıp, köylülere kârsız satabilirler.. Yahut ucuz bastırıp dağıtabilirler.

Son söz olarak, ziraat ve ormancılık mütehassısı olmayan Hasan Fehmi Beyin bu risalesini, ziraat ve ormancılık mütehassısı genç Beylere bir örnek diye takdime cesaret ediyorum. Bu yolda, bu kıymette eserler yazabilirlerse, ne mutlu!

A. Y.

(1) Yazan Kastamonu meb'usu HASAN FEHMİ Bey; İstanbul, Ordunun Kütüphanesi, 1932.

İSTİFADE EDİNİZ

Senelik büyük satışları hasebile Beyoğlunda Baker ve Hayden mağazalarının azamî fiat tenzilâtından istifade ediniz. Bu mağazaların yeni müdiriyeti; en birinci nevî malları en dun fiatlarla satmağa muvaffak olduğunu muhterem halka bilfiil ispat etmektedir.

Komşu memleketlerde

Halepte sükûnet İade edildi

Mevkuflardan bir kısmı tahliye edildi

Beruttan 1 tarihi ile Adana gazetelerine yazılıyor: Şam, Hama ve Domadan maada Suriyenin her tarafında intihabatın hitam bularak meb'usların seçildiğini geçen mektubumda bildirmiştim. Buralarda da intihabatın bayram ertesi yapılarak yeni meclisin içtimaa davet edileceği zannedilmektedir. Meclisin ilk iş olarak yapacağı şey kanunu esasiyi tanzim ve Reisicümhuru intihap etmek olacaktır. Bundan sonra da kabine teşekkül edecek ve Fransa ile akdolunacak muahedenin müzakeresine geçecektir. Halepten meb'us intihap edilen Suphi Berekâtülhalidi âlî komiser Ponso ile görüşmek üzere buraya gelmiştir. Mumaileyhin Suriye Reisicümhurluğuna geçireceği kuvvetle şayi olmaktadır. Halepte yapılan intihap münasebetile Şam ahalisi dükkânlarını kapamışlardı. Bunun üzerine askerî kumandanı ahaliye hitaben şu beyannameyi neşretmiştir:

" Gerek erkekler ve gerek kadınlar tarafından olsun yapılacak en küçük bir nümayişe bile müsaade edilmeyeceği ve askere karşı her ne suretle olursa olsun vuku bulacak küçük bir taarruza karşı silâhla mukabele edileceği...."

İntihabat münasebetile Halepte tevkif edilen Vatanîlerden bir kısmı ise el'an mevkuf bulunmaktadırlar. Bunların da tahliyeleri için teşebbüsatta bulunulmuştur. Yirmi günden beri kapalı bulunan dükkânlar açılarak herkes iş başına gidip gelmeğe başlamıştır. Bu suretle yiyecek hususunda çok müşkülât çeken halk büyük bir sıkıntıdan kurtulmuş oluyor. Vatanîler yakında yapılacak olan Şam, Halep ve Doma intihabatı hakkında alınacak tedbirleri konuşmak üzere ayın yedisinde Şamda Cemil merhum ve Lûtfu Haffar Beylerin evlerinde iki içtima akdetmişlerdir. Vatanîlerin yakında Hamada ve Halepte bütün rüesanın iştirak edeceği umumî bir içtima yapacakları da söylenmektedir.

Yeni neşriyat

Havacılık ve Spor

63 üncü sayısı zengin ve cazip mündericatla çıkmıştır.

Askerî Tebligat

Bu ay içinde yoklamaları yapılacak 328 doğumluların ve bu doğumlularla muameleye tabi Üsküdar askerlik şubesi mıntakasında yerli ve yabancı efradın en son kabul edilen yeni hüviyet cüzdanlarını şimdiden tedarik ve yoklamaya bu cüzdanlar ve birer vesika fotografile şubeye müracatları.

Malûl ve şehit yetimlerine

Kadıköy ve Adalar Askerlik şube Riyasetinden:

Malûl ve şehit yetimlerinin 932 senesine ait kayit muamelâtı başlayacak ve şubat nihayetine kadar devam edecektir. Bu müddet zarfında ellerindeki resmi senet maaş cüzdanı ve raporları hâmilen şubeye müracaatları, aksi takdirde tütün biiye ikramiyelerini kaybedecekleri ilân olunur.

İRTİHAL

Esbak Devlet Demir Yolları Müdürü umumîsi Mühendis Cevdet Beyin refikaları ve piyade umum müfettişliğinden mütekait mirliva Nazif Paşa Hazretlerinin hemşireleri Hanım irtihal eylemiştir. Cenazesi bugün sabah saat 10 da İstimbotla Beşiktaş iskelesinden Eyüp sultana nakil ve orada cenaze namazı eda edildikden sonra ailesi makperesine defnolunacaktır. Mevlâ gariki rahmet eylesin.

ZENCİ HEYETİ

Fransız Tiyatrosunda

fevkalâde alkışlanıyor.

Muvaffakiyet! Hakikî muzafferiyet!

DOUGLAS ve Miss COOKS, cazları, Girls ve Boys'ları ile halkı teshir ediyorlar. Yeni "LOUİSİANA" rövüsü bir cevherdir, ve 18 tablosile sizi memaliki harrenin evsatına götüreceklerdir. Yeni Zenci heyetini görmek eğlenceli 3 saat geçirmek demektir. Her akşam 21,30 da suvare. Yarın ve perşembe günleri saat 17 de mekteplilere ve umuma matineler. Cuma, Cumartesi ve Pazar veda matineleri.

Üsküdarda İstanbul 6 ıncı icra memurluğundan: Bir borçdan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer bir adet büfe, ve altı parça kadife oda takımı 24-1-932 tarihine musadif pazar günü saat 10 dan 11 e kadar Üsküdarda Ayazmada Tulunba sokağında 42 numerolu hanede satılacağından talip olanların yövm mezkûrda mahallinde hazır bulundurulacak memura müracaatları ilân olunur.

Yeni Rusya

Falih Rıfkı Beyin Yeni Eseri

Komşu Devlet için dilimizde yazılmış ilk tetkiyk.

Gençlik ve halk terbiyesi metotlarının, şehir ve cemiyet hayatının, kızıl fırkanın en eyi tahlili.

ON FORMA, 150 KURUŞ

Tevzi Mahalli: Muallim Halit Kütüphanesi.

SİNEMALAR

Yarın akşam

ELHAMRA ve MELEK SİNEMALARI

Büyük Gala Olarak

Bugüne kadar görülenlerin arasında en büyük operet

Maurice CHEVALIER

ŞEN MÜLÂZIM

Tamamen Fransızça sözlü ve şarkılı

Şaheserini takdim edecektir: Rejisörü: ERNEST LUBİTSCH

Musiki: OSCAR STRAUSS'un GALA İÇİN BİLETLER şimdiden satılıyor.

Paramount filmidir.

BUGÜN VE YARIN SON OLARAK

İstanbul sokaklarında

İlk Türkçe sözlü, sesli ve şarkılı büyük film.

Gündüz 2, 4, 6, gece (Ramazan münasebetile) 8,30, ve 10 da

İşbu film: Sinemamızdan başka İstanbul cihetile Kadıköyünün hiç bir sinemasında gösterilmiyeceğini kat'iyetle beyan ve ilân eyleriz.

ALEMDAR Sineması

23 Kânunsani Cumartesi akşamı saat 18,30 da (Viyolonist) Dany BRUNSCHWİG (Viyolonselist) ANDRE HUVELİN (ve piyanist) Madam HUVELİN GLORYA'da yeğâne konserlerini verecekler-dir.

BILLIE DOVE

BOYALI MELEK

filminde gece batakhane hayatını yaşıyor ve aşk çıkıyor.

Kadıköy

Süreyya sinemasında

Paris Damları altında

ALBERT PREJAN

tarafından

Fransızça sözlü ve şarkılı film

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahilî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398. Sıra numarasını beklememek isteyenler, kabineye müracaatla veya telefonla randevu almalıdırlar.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

Balya ve emsalinin bağlamağa mahsus vesaitin islâhatı" hakkında Sinai Umum müdiriyetinden istihsal edilmiş olan 89-95 numaralı ve 6 Kânunevvel 1923 tarihli ihtira beratı bu kere ferağ veyahut icara verileceğinden mezkûr ihtirayı satın almak veyahut isticar etmek arzusunda bulunan zevatın İstanbul Bahçekapı Taş Han No 43-48 de mukim vekili H. W. İSTOK Efendiye müracaatları.

Milliyet'in Edebî Romanı: 16

Güzellik Kraliçesi

Nezihe Muhiddin

Harun Mecdi Bey ne yapacağını bilmiyordu.. Genç kızları ellerinden tutarak yağmur biri kintilerinden atlatıyor bir taraftan da Adnan Beyin koltuğuna girmeğe çalışıyordu,.

Köprünün üstüne çıkınca mükellef bir otmobili kendileri ne muntazır buldular. Şık bir şoför kasketini çıkarmış kemali hürmetle kapıyı açmıştı.. Belkis duraladı. Harun Mecdi nezaketle kolundan tutarken ona üstünedki çamurları gösterdi:

— Güzel otonuzu berbat edeceğim.. Bir kazaya uğradım.. — dedi— .

Harun Mecdi Bey genç kızı kolundan tutarak otoya yerleştirdi hepsi yerlerine geçtiler. Araba yol almağa başladı. Yağmur birden bire duruvermişti. Şişanenin arkasınadn büyük caddeye çıkınca ıslak kaldırımların üstünde parlayan bol elektrik ziyaları, müzeyyen ve ışıklar camakânlar, şık otomobiller ağır kürklü kadınlar, temiz giyimli erkekler arasında yol almağa başladılar. İçinde bulundukları geniş ve kibar arabanın yumuşak döşemelerine gömülerek refah ve servetin füsunile büyülenmiş gibiydiler.

Vestiyere giderken Belkisin muhteriz tavırlarını sezen zengin Mısırlı, çamurlu mantoyu bizzat çıkardı. Servet ve refahın verdiği kaygusuzlukla o kadar hoş, öyle lâubali, öyle şakacı idi ki davetlileri de gayriiradî ona uymuş ve kendilerini unutmuşlardı. Salonun ışıkları göz kamaştırıyordu. Harun Mecdi misafirleri için itina ile hazırlanan masaya doğru yürüdü. Salonun iri palmiyelerinin altına yerleştirilmis ve nadide çiçeklerle bezenmiş olan bu sofradan yer yer ziya hüzmeleri fışkırıyordu. Efsanevî elektrik ışıkları altında çıkırdayan billûrlarla pahalı madenlerin manzarası bir peri masalı gibi fısunkârdı. Belkis içinden hakikî bir kraliçenin gururunu duyuyordu. Masnam biraz ilerisinde geniş kendilerini bekleyen ihtiyar dostları Harun Mecdi B. misafirleri yerleştirdikten siyah gözlerinde munis, cana yakın bir tebessümle :

— Değişmekliğim için bana yirmi dadika müsaade ediniz diye rica etti.

Adnan Bey eski arkadaşile konuşurken iki genç kız şen ve şuh bir neş'e içinde hafif hafif cvıldaşıyorlardı.. Salondaki kibar insanlar Belkisi tanıyorlarmış gibi gizli ve seri nazarlarla bakışarak aralarında fısıldaşırken genç kız bütün bu alâkayı içinden taşan bir sevinçle takip ediyordu. Hakikaten on beş yirmi dakika geçmemişti ki Harun Mecdi Bey smokinle kapıdan içeri girdi.. Kolunda mutena bir güzel manto taşıyordu. Belkil hayretle bakarken genç Mısırlı kolundaki mantoyu gayet tabiî bir tavırla Belkisin ince tuvaletinin omuzlarına iliştirmişti. Genç kıza eski ve samimi bir dost muhabbetile eğilerek:

— Epice rutube içinde kaldınız. Üşümiyesiniz.. —dedi—

Emrivâki o kadar şaşırtıcı olmuştu ki Adnan Bey:

— İhtimamınıza teşekkür ederim.. demeğe mecbur oldu. Dışarıda yağmur gene bütün hızile başlamıtşı. Onlar lüks, refah ve şaşaa içinde uzun sohbetlere dalmışlardı. Bir aralık Adnan B. saatini yoklayarak:

— Bizim vapurun vakti yaklaşıyor.. Artık müsaade etseniz?.. Diye kımıldadı. Harun Mecdi:

— Bu akşam misafirim olmanızı rica edeceğim.

— Nasıl?! Dediler. Genç adam sokakları işaret ederek:

— Yağmur, dolu.. Kıyamet kopuyor!..

Biraz kulak verdiler, hakikaten camlar hışımlı darbelerle sarsılıyordu. Harun Bey de [illegible] tesekkür ederken [illegible] zavif, çok esmer bir adam- [illegible] hanger giyinişi ve [illegible] vam etti:

— Benim dairemi hazırlamalarını söyledim.. Lûtfen bu akşam hatırım için rahatsızlığa katlanınız?. Bu gece burada "Ay Yıldız" klübünün bir müsameresi de var.. Belki eğlenirsiniz.. Adnan Bey :

— Sizi rahatsız etmemek şartile kabul ederim.. Kendimize birer oda buluruz elbette. dedi.

— O zaman vazifemi tam olarak yapmaktan beni mahrum edersiniz. Emin olunuz hiç rahatsız olmıyacağım. Rica ederim siz müsterhi olunuz.

Burada kalmağa razı oldunuz ya.. Ötesi kolay.. Doğrusu bu fırtınaya minnettarım.

Saat ona doğru müsamerenin davetlileri yavaş yavaş salonu doldurmağa başlamışlardı. Harun Mecdi genç kızları otel deki dairelerine kadar götürdü ve biraz istirahat etmelerini rica ederek tekrar aşağı indi. Zengin Mısırlı uzun müddet kalmak için kiraladığı büyük daireyi mutantan hususî bir surette döşemişti.. Burası muvak [illegible] şem bir kâşanenin hususiyetini müzeyyen dekorlarını andırıyordu. Belkis ve Lâmia bu tılsımlı efsane âleminde başları tatlı tatlı dönerek hülyalı gözlerle etraflarını seyre dalmışlardı.. Kristal aynalarda, gümüş üzerine altın kabartmalı takımların önünde mütevazı tuvaletlerini gözden geçirdikleri zaman gayriiradî ikisi de birden güldü. Lâmia:

— Bu dekorun içine bu kıyafetlerle ne kadar yakıştık! değil mi? — dedi —.

Belkis hâlâ mütehayyirdi. Hayatında bu kadar mebzul bir servet ve ihtişam görmemişti. Lâmia gümüş kakma antika bir gardirobun kapısını açtı ve birden bire haykırdı:

— Bu enfes işte!..

Belkis te dolabın önüne gelmişti, içine baktığı zaman dudaklarından bir nida fırladı. Çamurlu ve slak mantosu, Harun Mecdinin en mutena parfümlerin buharnda asılı duran kostümlerinin arasına asılmıştı!.

Aşağı indikleri zaman bü- [illegible] melerile çınlıyordu. Dans şimdiden hızını almıştı. Harun Mecdi Bey, meftun nazarlarile genç kızları karşıladı ve Belkisi dansa davet etti. Ahenkli ve çapkın bir fokstrotun havasına uyarak yürürken Belkis kendini zaptedemedi:

— Daireniz cidden enfes ve emsalsiz! —dedi— adeta bir peri masalına benzeyor.

Harun Mecdi de kendini tutamadı. Genç kızın kuağına eğilerek:

— Bin bir gece masallarını hayatta yaşamak sizin elinizde dir.. diye mırıldandı.

Belkis güldü.. Hayatın bütün cilvelerini birer şaka telâkki etmeğe karar vermişti. Gülüyordu.. Fakat birden bire gözleri bir noktaya takıldlar. Yüzündeki tebessüm uçtu.. Titrediğini belli etmemeğe çalışıyordu.. Vedat Naci yanında bir esmer dilberile kol kola salona girmişti, etraflarnda mes'ut ve şen çehrelrele bir grup kadınlı erkekli insanlar vardı. Harun Mecdi ile masalarına döndükle-

SINEMA

Yeni Valentino

Clark Gable son filmlerinde mütevaffa Valentino'yu da geçti

Valentino 1915-1923; Ramon Novarro 1923-1931; Clark Gable 1931-...

Valentino öldükten sonra, yerini bir başkasının alması icap ediyordu. Netekim halk, bilhassa kadınlar bu yere Ramon Novarro'yu geçirdiler. Fakat ne de olsa insanlar, bilhassa kadınlar vefasız oldukları ve her şeyden çabuk bıktıkları için şimdi onu da yerinden azletmişe benziyorlar. Çünkü Clark Gable'i onun yerine getirmek istiyorlar.

Clark, Amerikada Ohyoda sakin ve sessiz Cadiz'de doğmuştu. Burası ihtiyarların cenneti sayılabilir. Fakat gençler için öyle değil.. Gençler bu sessizlikten bir şey anlamadıkları için, vakit gelince büyük şehirlere hicret ederler. Clark ta Akron'da ilk verilen işi kabul etti. Bir kauçuk kumpanyasında çalışıyordu. Ona mektuplar yazdırıyorlardı. Clark yazar gibi görünmekle beraber, daha mes'ut bir hayatı düşünüyordu. Bilhassa tiyatroya incizabı vardı. Her akşam tiyatroya giderdi. Nihayet küçük bir tiyatro kumpanyasında iş buldu. İş dediğimiz de alelâde ve bir cümleye sığan bir sözü söylemekten ibaretti. Para vermezlerdi. Fakat Clark gene memnundu. Tiyatronun düzgün ve podra kokusu içinde kendi âlemini bulmuş gibi idi.

Bir gün babası kendisini buldu ve petrol sanayiinde bir iş edinebilmesi için Clark'ı Oklohamaya götürdü. Fakat delikanlı on beş gün içinde petrol diyarından kaçtı. İki sene şehir şehir dolaşan bir tiyatro kumpanyasında çalıştı. Az kazandığı için çok günler yevmiye üç defa yemek yiyemiyorlardı, bir gün kumpanya dağılınca Clark cebinde yedi çentle ortada kaldı. Montanada günde üç dolara odun taşıdı. Nihayet Portlanttta başka bir iş buldu. Burada bir kadınla tanıştı ve nihayet te evlendi. Karısı kendisine Los Angeles'te bir iş temin etti ve Clark' ta Hollyvood'da bir kaç teşebbüse girişti. Fakat film âmilleri kendisine çok büyük kulakları olduğunu ihtar ettiler.

Ondan sonra Clark karısını bıraktı. Tekrar tiyatro kumpanyalarının biri ile turneye çıktı. Başka bir kadınla evlendi. Nihayet Nevyorkta bir sahnede muvaffakıyet kazanınca, Hollyvood'daki eski direktörü kendisini çağırdı. Çünkü Hollyvood'da Gangster denilen kaçakçı haydut rollerini oynayabilecek atlet yapılı delikanlılar kalmamıştı.

Clark bir film çevirdi. İkinci filmi Joan Crawford ile beraber oynadı. Ondan sonra filmlerin arkası açıldı.

Clark'ın kadın bürcile arasındaki muvaffakıyeti müteveffa Valantino'yu da geçti. Şimdi en büyük sinema yıldızları çevirecekleri filmlerde eş olarak Clark'ı istiyorlar.

Havadis Filimleri

Acaba kontenjandan istisna edilmez mi?

Foks film acentesinden atideki mektubu aldık:

Milliyet gazetesi müdiriyetine:

Efendim.

(Milliyet) in 10 kânunusani 932 tarihli nüshasında (havadis) filmleri hakkında intişar eden makaleyi alâka ile okuduk. Filvaki halkımızın (havadis) filmlerine karşı gösterdikleri alâka hakikaten şayanı dikkattir (Havadis) filmleri olmayan programlar o kadar hüsnü telâkki edilmiyor.

Bu münasebetle arzedeyim ki; (havadis) filmleri acenteleri bu filmleri günü gününe çıkarmak hususunda (kontenjan) sebebile büyük müşkülâta tesadüf etmektedirler. Şüphesizdir ki; bir film halka ne kadar çabuk gösterilirse o kadar kıymetini muhafaza eder.. Tıpkı gazetelerde günü gününe intişar eden haberlerin kıymetli olmaları gibi.

Bir çok Avrupa memleketlerinde bu havadis filmleri hattâ gümrük resmine tabi değildir. Biz de bunu talep etmiyoruz, sadece her haftanın havadis filmini kontenjana tabi olmadan gümrük resmini vererek geçirmek istiyoruz. Biz hattâ tayyare gibi seri vasıtalarla muhterem halkımıza havadis filmleri göstermek emelindeyiz. Umarız ki; bu maruzatımız hükûmeti cümhuriyemizce hüsnü telâkki olunur da halkımıza yepyeni havadis filmleri gösterebiliriz. Bilvesile hürmetler efendim.

Sinema Haberleri

* Conrad Nagel ve Joan Marsh Nevyorkta bir tiyatro ile angajman yapmışlardır. Şimdi sahnede oynuyorlar.

* Sıhhati endişeyi mucip bir devre geçiren Tom Mix iyileşmiştir.

* Umumî harpte batan Lusitania vapurunun yüzdürülmesi mevzuu bahistir. Bu tahlis ameliyesi safahatının, hattâ deniz altından dahi filme alınmasına karar verilmiştir.

* Amerikan yıldızlarından Joan üçüncü defa olarak evleniyor. Bu 22 yaşındaki sarısın artist 1926 da bir milyonerle, 1928 de de Jonny Consaine ile evlenmişti. Bu defa da meşhur senaryocu Gene Harkey'i kocalığa intihap etti.

Bu senenin Fransız güzeli Matmazel Emilienne Caisson de Souza'nın yeni bir resmi

Bir kararın zararları

İzmir sinemacıları ile film tacirlerinden dün, İzmir Belediye meclisine hitap eden şöyle bir mektup aldık:

İzmir Belediyesinin kânunusani bidayetinden beri tatbikine başladığı yeni oktruva tarifesi yüzünden İzmir ve havalisi sinemacıları ve film tüccarları pek feci bir vaziyete düşmüşlerdir. İstanbul belediyesi Avrupadan gelen filmlerin kilosundan bir defaya mahsus olmak üzere 150 kuruş almaktadır. İzmire ise filmler İstanbuldan ithal olunmaktadır. Şimdiye kadar İzmir belediyesi gelen filmlerin kilosundan 2 kuruş oktruva resmi almakta idi. Bu defa bu resmi 200 kuruş çıkarmıştır. Ancak böyle bir karar verirken filmlerin mahrecini nazarı itibare almamıştır. Bu suretle ayni film İzmire her girişinde 50 lira oktruva resmine tabi tutulmaktadır. Halbuki İzmir ve havalisinde öyle sinemalar vardır ki bir haftalık hasılatı ancak 30 liraya baliğ olmakta ve filim kirası olarak bir haftalık ancak 7,50 lira vermektedir. Böyle bir sinema da oktruva resmi olarak bir filme 50 lira vermeğe mecbur tutulmaktadır. İzmir sinema ve film tacirleri tarafından İzmir belediyesine verilen fakat iki hafta geçtiği halde elan nazarı itibare alınmayan müracaatlarının esası şudur:

İzmir Belediyesinin 1 kânunusaniden itibaren tatbik eylediği yeni oktruva tarifesinin filmler hakkındaki fıkrasında büyük bir yanlışlık vardır. Bu yanlışlık acilen tadil edilmezse İzmir dahilinde ve civarındaki film ve sinemacılığı mahvedecek mahiyettedir.

İzmir Belediyesi film oktruvasını tezyit ederken, İstanbul oktruvasının yalnız Avrupa veya Amerikadan gelen filmlere vazettiği oktruvayı nazarı dikkate almıştır.

İstanbul Belediyesi film oktruvasını yalnız Avrupadan gelen filmlerin kilosunun 15 lira gümrük resmine nazaran % 10 yani 150 kuruş oktruva resmi almakta, Türkiye dahilindeki şehirlere gönderilen ve bilâhare İstanbula iade edilen filmler ise oktruva resmine tabi tutulmamaktadır.

İzmir ve civarı sinemaları, filmlerini İstanbul filmlerinden celbetmektedir. Hiç birisi Avrupadan doğrudan doğruya film getirmez. Şu hale nazaran, İstanbul Belediyesinin oktruva tarifesini, yeni tarifesine mehaz ittihaz eden İzmir Belediyesi, İstanbul Belediyesinin yaptığı gibi, ticareti dahiliye olarak İzmire getirilen filmlerden hiç bir resim almaması icap ederken, İstanbul Belediyesinin memaliki ecnebiyeden getirilen filmler üzerinden aldığı oktruva resminden bile yüksek bir resim talep etmek suretile, Avrupadan doğrudan doğruya memlekete film celbeden ve mezkûr filmi senelerce Türkiye hududu dahilindeki sinemalarda teşhir eyleyen bir film taciri ile o filmi sinemasında yalnız bir hafta irae eden sinemacı beyninde hiç bir fark gözetmiyor demektir ki; bu cihet şehrimiz sinemacılığını da ızrar etmektedir.

Memleketimizin yegâne eğlence mahalleri olan sinemalar, hali hazırda pek büyük bir buhran geçirmektedir. En büyük sinemalar bile haftada yalnız iki gün işlemekte ve haftanın beş günü bom boş kalmaktadır.

Umumî hasılâtlarının % 25 ini istihlâk ed[illegible] Belediyesine veren, fahiş elektrik ücretlerinin esiri bulunan, müşterileri sinemaya celbetmek için yaptığı el ve duvar ilânlarında bileBelediye ve Maliye hisselerini peşinen tediye eden sinemalarımızdan, şimdi göstereceği filimlerden de 40 - 50 lira oktruva istemek, bizim hali acze düşmemize sebebiyet verecektir.

Şehrimiz Belediyesinin muhterem âzasından rica ediyoruz, ve kendilerini defterlerimizi ve hesaplarımızı tetkika davet ediyoruz. Ufak bir tetkik neticesinde anlayacaklardır ki: İzmir sinemaları umumî hasılatlarının % 30 unu Belediye, Maliye, İstihlâk, Damğa ve sair vergilere, % 30 unu film bedellerine, % 10 unu elektrik şirketine % 15 ini kiraya, % 5 ini mütebaki mesarife verdikten sonra bu meslekte geçinen ailelere bu hasılâtın % 10 u bile kalmıyor ve hepimiz zararına çalışıyoruz.

750,000 nüfuslu İstanbul şehri Belediyesi ticareti dahiliye olarak getirilen filmlerden oktruva resmi olarak hiç bir şey almazken, 150,000 nufuslu İzmir Belediyesinin ayni malın kilosundan 200 kuruş istemesi, çok ve tahammül edemiyeceğimiz derecede ağır bir yüktür. İki kuruştan, yüz misli olarak, iki yüz kuruşa çıkarılan bu verginin, ya İstanbul gibi külliyen lâğvini veya asgari dereceye tenzilini rica ve istirham eyleriz.

Muhterem Belediye reisimizden ve muhterem Belediye âzalarından ikinci istirhamımız şudur:

İzmir, şimdiye kadar bütün garbî Anadolu sinemaları için bir merkez teşkil ediyor ve bu yüzden birçok aileler geçiniyordu.

Şehrimize bir film bir defa değil, müteaddit defalar gelir. İstanbulda gösterilen bir film şehrimizde Elhamra, Majik sinemalarında gösterildikten sonra Türkiyenin sair bu ayar sinemalarında gösterilmek üzere İstanbula gönderilir. Bir iki ay İstanbulda büyük sinemalardan geçtikten sonra tekrar İzmire getirilerek Asrî, Lâle, Ankara, Şık sinemalarından birine verilir. Bilâhare tekrar İstanbula iade edilir. İki, üç ay orada da yene bu sinemalara mümasil sinemalarda gösterilir ve tekrar İzmire getirtilerek ayni film Karşıyaka, Millî kütüphane, Menemen, Manisa, Akhisar, Aydın, Denizli, Isparta, Burdur, Uşşak, Ilâh.... sinemalarına verilir. Bu sinemalar bir filme 7,5 - 20 lira arasında bir kira verirler. Bu kadar cüz'i bir ücret mukabilinde getirilen bir filme 50 lira oktruva vermek imkânsızdır. Bunu talep etmek, isimlerini yukarda yazdığımız şehirler sinemalarının kapanması demektir. On liraya film alan, otuz lira hasılat yapan bir müessese, elli lira oktruva veremez. Bunun içindir ki: bir filmden yalnız bir defa oktruva alınmasını istirham ederiz. Bir filmin ömrü ancak üç, dört sene olduğuna nazaran ve İzmir dahilindeki ufak sinemalarla mülhakat sinemalarının gösterdiği filmler ise İzmirin Elhamra, Majik sinemalarında geçen üç, dört sene zarfında gösterilmiş filmler olduğu ve bu filmlerin de oktruvası verilmiş bulunduğundan, mezkûr sinemaların dosyalarından, Polis kontrol defterlerinden kolaylıkla isimleri tesbit edilebilecek olan bu kabil filmlerin, mükerrer oktruva resminden istisnasını rica ile bu meslek sayesinde geçinen yüzlerce ailenin mağduriyetine meydan verilmemesini istirham eyleriz efendim.

Marie Bell artık sahneyi bıraktı gibi bir şey..

"Tali" filminin mümessilesi için yeni bir senaryo daha yapılmıştır

Tarihî Tefrika: 34

Sabatay Zevi

Nakleden: R. N.

Binlerce yahudi hep bir ağızdan bağırdı: "Mesih geldi!,,

Bunu işiden Sabatay taraftarlarının teşkil ettiği safların arasından ilerledi

İzmire mahza bu tezahürat esnasında bulunmak şerefine nail olsun diye pek uzaklardan kafile kafile yahudiler geliyordu.

Sabatay Zevi bu kimbilir kaç bin kişilik yahudi kütleleri arasında göründüğü zaman yanında "Kraliçe,, si olan Sara da vardı. Saranın uyandırdığı tesir ve intiba pek büyük tü. Yeni mesih'i görenler bu tezahüratı bütün tafsilâtile ve mübalâğalarile anlatırken en en ziyade Saradan bahsetmekten kendilerini alamıyorlardı. Sara beyaz ipekli esvap içinde bürünmüş, kocasının yanında bulunuyordu. Kendisi son derece güzel görünüyor, muvaffakıyetinin ehemmiyetini düşünerek mağrur ve azametli bir tavur alıyordu. Bütün bu tezahürat devam ederken, Sara mağrur tavurmı bırakmadı. Herkesin nazarını kendi üzerine celbetmeğe muvaffak oldu.

Sara'nın bir zamanlar hayalinde beslediği masal bugün bir hakikat olmuş demekti. Sara nihayet Mesih'in karısı olmuştu. Hattâ daha ilerisine gidilerek denebilirdi ki, Saranın bugün mazhar olduğu saadet şimdiye kadar hayalinden bile geçmemişti.

Sabatay ile karısı dünyadamı yaşıyorlardı, yoksa başka bir âleme geçmişler de oradanmı bu tezahüratı seyrediyorlardı?.. Her halde kendilerini hayalî bir âlemde farzedecek kadar mes'ut bulunuyorlardı.

Diğer taraftan bu hayasız yahudi kalabalığı da ne yaptığını, ne gördüğünü fark etmez bir hale gelmişti. Sanki yer ayaklarının altında kayıyordu. Hepsi şuur ve muhakemelerini kaybetmiş bir halde bulunuyorlardı. Bu şuursuz zevkin tesirile olacak ki bu binlerce yahudi hep bir ağızdan bağırmağa başladı:

— Mesih, mesih!.. Mesih geldi!.

Bunu işiten Sabatay kendi pek yakın taraftarlarının teşkil ettiği sıranın arasından ilerledi. Sağ elini yukarı kaldırdı. Bu bir işaretti. Anî olarak bütün deminki bağrışmalar durdu. Herkes susmuştu.

Yalnız ağızdan ağıza bir mırıltı vardı. Herkes yavaşça biribirine:

— Mesih söz söyliyecek!.. Onu dinliyelim!..

Diyordu. Sabatay kendisini sabırsızlıkla dinliyenlere kısa bir hikâyede bulunmağa mecbur oldu. Onlara:

— Bana mesih demeyiniz!.

Sabatay böyle demeği muvafık bulmuştu. Bunun manası şimdi kendisinin mesih diye ilân edilmemesi, fakat kendisine vakit muvafık gördüğünü bildirirse o zaman bunun meydana çıkarılması idi. Biraz evvel derin bir şuursuzluk içinde nasıl bağrışacaklarını bilemiyen yahudiler şimdi kâmilen susmuşlar, hareketsiz duruyorlardı. Aldıkları vaziyetle şunu demek istiyorlardı:

— Madem ki Mesih kendisi böyle istiyor, biz de susarız.. Kendisine "Mesih,, denmesine izin vermeyinceye kadar bekleriz!.

Alay bundan sonra durgun geçti. Bizzat, "Mesih,, in verdiği emre itaat eden bu sayısız yahudi kütlesi artık ses çıkarmadan yavaş yavaş ilerliyordu. Sabatay Zevi kardeşlerinin evine gidiyordu. Alay kendisine oraya kadar refakat etti. Sabatay kendisini pek şerefli bir misafir diye karşılayan kardeşlerinin ve diğer yakınlarının arasında "Kraliçe,, ile beraber evden içeri girince kuytu bir odaya çekildi. Kimse ile görüsmiyeceğini anlatmak istiyordu. Oruç tutmağa başladı.

Dışarda yahudiler kendisini bekliyorlar, hiç olmazsa bir kere daha olsun görmek istiyorlardı. Fakat bu intizar beyhude oldu. Çünkü Sabatay gene kalabalıkla, halk ile alâkasını kesmiş, tenha bir yerde ibadet ve riyazete başlamağa karar vermiş görünüyordu.

Sabatay niçin bu halkı kendisine "Mesih,, diye hitap etmekten menetmişti?.. Şimdiye kadar geçirdiği safhalardan anlaşılabilir ki, Sabatay için kendisine "Mesih,, denmesi en istenen bir gaye idi. Senelerden beri bu gaye uğrunda çalışmamış mı idi?.

Her halde muhakkak olan bir şey varsa o da Sabatay Zevi'nin kendini Mesih ilân etemk emelile İzmire gelmiş olduğudur. O halde şimdi niçin bundan vazgeçmiş görünüyordu?.. Hâdiseleri daha iyi mürakabe edebilmek için bu onun tarafından gösterilen bir ihtiyattan başka bir şey değildi.. Kendisini o gün halk kütlelerinin heyecan ve tezahürlerine kapdırmayarak daha müsait bir zaman beklemeğe karar vermişti.

Maamafih Sabatay Zevi bu vaziyette ne kadar kendine hâkim olursa olsun artık halkın hissiyatına tâbi olmaktan kendisini kurtaramıyacaktı. Öyle görünüyordu ki, Sabatay Zevi ile kardeşi İlyas arasında bu hususta bir münakaşa cereyan ediyordu. Çok geçmeden bir rivayet çıktı: İlyas, Sabatay Zevi'nin beklenen Mesih olduğuna itikat etmiyordu!.. İlyas, Sabatay Zevi'nin Mesih olarak ilân edilmesinden ne gibi siyasî mahzurlar çıkacağını düşünüyordu. Natan Gazatı her tarafa dağıttığı beyannamelerinde Mesih'in zamanın padişahını hükmü altına alacağını iddia etmemiş mi idi?. Böyle bir iddianın ne gibi neticeler doğuracağını İlyas hesap ediyor, bunu zararlı görüyordu.

Sabataya hücum

İlyas bunun yahudi cemaatine meş'um bir takım neticeleri olacağına kanidi. Daha ileri giderek bütün bir cemaatin zarara duçar olmasından ise Sabatay'ın ortadan kalkması merci olacağını düşünüyordu. Bir gün evde yalnız bulduğu Sabatay'a elinde bir kılıç olduğu halde hücum etti. Bu tecavüz karşısında Sabatay hiç itidal ve metanetini kaybetmeksizin gözlerini kardeşine dikti. İlyas bu nazarlar karşısında cesaretini büsbütün kaybederek elindeki kılıcı bir tarafa attı. Müteakiben ölü gibi yere yıkıldı. Sonra kendine geldiği zaman artık o da Sabatay'ın beklenen Mesih olduğuna kâmilen kanaat getirmiş bulunuyordu.

Sabatay'a itikat eden halk onu her türlü fena akibetten muhafaza çarelerini temin etmek istiyordu.

(Devamı var)

Kaçakçılıkla Mücadele

İzmirde de şiddetle harekete geçildi

İZMİR, 18 A.A. — Bütün mülhakatta kaçakçılığa karşı şiddetle mücadele açılmıştır. Kazalarda sigara kâğıdı ve tütün kaçakçılığı yapanlar yakalanarak adliyeye verilmekte böylelikle kaçakçılık mücadelesine her tarafta ehemmiyetle devam olunmaktadır.

İlkmektep müfettişliği için imtihanlar yapıldı

İmtihanlar 5 gün içinde bitirilecek, netice Vekâlete bildirilecektir

İlk tedrisat müfettişi olmak istiyen muallimlerin imtihanlarına dün erkek muallim mektebinde başlanmıştır. İmtihana 13 ilk mektep hocası iştirak etmiştir. Dün yalnız, süalleri kapalı zarfla vekâletten gelen fizyoloji, mektep hıfzıssıhhası, içtimaiyat ve terbiye derslerinden tahrirî imtihan yapılmıştır. İmtihana saat onda başlanmış 15 de ikmal edilmiştir. Heyeti mümeyyize müfettişi umumi Hasan Âli, kız ve erkek muallim mektepleri müdürleri Hâlit Ziya ve Saffet Beylerle meslek muallimlerinden mürekkepti.

İmtihanlar beş günde ikmal edilecek ve netice Ankaraya bildirilecektir. Bugün şifahi imtihan Maarif teşkilâtı, mektep idaresi, umumî terbiye meseleleri bahislerinden yapılacaktır.

Ayrıca tatbikat ve teftiş de yaptırılacaktır.

İktibaslar

Salomon adalarında insan eti yiyenler

Hâlâ yamyam kabileler varmış

- Stokholmde çıkan DAGENS NYHETER'den -

İngiliz gazeteleri, Salomon adalarına merbut olan Malayta adasında iki İngilizin öldürüldüğünü yazdılar. Her iki ölünün başlarını vücutlarından ayırmışlar ve bu başları alıp götürmüşlerdir.

Yamyamlar diyarı

Daha yirmi beş sene evveline kadar yamyamlık ve insan kafası avcılığı Salomon adalarında sık sık vakidi. Hattâ bugün bile arasıra böyle vak'alara tesadüf ediliyor. Ölmüş ve ya diri bir kabile reisini, yahut yeni îmal edilmiş bir cenk salını veya başka bir şeyi tes'it etmek lâzımgeldiği zamanlar, yerliler sırf insan başı tedarik etmek gayesile başka adalara seferler tertip ederlerdi. Bu seferler bazan yüz elli mil mesafedeki adalara karşı tertip edilir ve cenkâverler avdetlerinde yüz elli, iki yüz insan başı ganimet getirirlerdi. Mümkünse yemek için en iyi parçalar addettikleri kol ve ayakları da bırakmazlardı.

Yenikine yerlileri böyle uzaklara seferler tertip etmiyorlar, sadece komşularına taaruz etmekle iktifa ediyorlar.

Kafa avı

Wirz isminde bir Alman kâşifi Tugerist isminde bir kabilenin nasıl kafa avına çıktıklarını tetkik etmiştir. Bu zat gördüklerini şöyle anlatıyor:

"Bu kabilenin tertip ettiği kafa avı, sadece gençlerin hoşuna giden bir spor yahut cenk meydanında kahramanlığını göstermeğe bir fırsat değil, fakat hakiki bir lüzum üzerine yaptığına kanidir:„ Çocuklarımıza isim bulmak lâzım!„ derler.

Bu basit ve iptidai kabile de, çocuğa isim koymak için, başka kabilenin birini öldürmek âdettir. Bu ölünün başı ile artık ismi de ele geçmiş sayılır. Çocuğun babası bu ismi oğluna da verebilir.

Onun için maktulun sadece kafasını getirmek değil, ismini de öğrenmek lâzımdır. İsimsiz bir kafanın ise kıymeti yoktur. Bazan bunlardan hile yollarına sapanlar yok değildir. Bunlar kesik kafayı getirdikleri zaman, kendilerinden bir isim koyarak, an'aneyi bozmaktadırlar.

Fakat böyle hile yapanlar şiddetle cezadandırılmaktadırlar.

Vakıa Holanda hükûmeti bu "kafa avcılığı" nın önüne geçmek için son derece çalışmaktadır. Hattâ daha ziyade kontrol altında bulunan sahil yerlerde bu cinayetlere kısmen mâni olabilmektedirler, fakat adanın iç taraflarında ise kafa avcılığı el'an bâkîdir ve insan kafası prinç gibi, patatis gibi alınır, satılır. Bir ticaret metaıdır.

Nasıl ava çıkarlar?

Ekseriya bütün kabile birden ava çıkar. Evvelâ büyük bir bayram tertip edilir. Bütün köy bu bayrama iştirak eder. Eğlenceler bitince kadınlar evde kalır ve erkekler avdetinde yapılacak bayramın hazırlığı ile meşgul olurlar. Erkekler ise silâhlanır, bir kaç haftalık yiyeceklerini alırlar ve kayıklara binerek açılırlar.

Bu seferler daima yaşlı ve tecrübeli bir kaç kişinin kumandasında idare edilir. Erkek çocuklar da sefere iştirak ettirilir. Seferler dâima evvelden ve dikkatle hazırlanır. Hücum edilecek kabilenin casuslar kullanarak, seferi haber alması ve ona göre müdafaaya hazırlanması da mümkündür. Bir kabile bazan toplu olarak taarruz etmez. Muhtelif kısımlara ayrılır ve avdet için buluşacakları yerleri evvelden tayin ettikten sonra dağılırlar ve muhtelif köyleri basarlar. Kabile, harekette olduğu gibi, avdette de toplu bir halde gelir.

Bu cinayet seferleri, muvaffakıyetle netice vermesi için dikkatle ve bir çok hilelere müracaat edilmek suretile ihzar edilir.

Taarruza geçmeden evvel kabile-

Birinci sahifeden geçen yazılar

Gayrimübaniller Arasıda çiftlik Meselesi

(Başı 1 inci sahifede)

kûnu 5 — 10 bin lira tutan gayrimübadillerin iştirak edemediklerini, Halil Paşa ve rüfekasının ise fazla yekûna baliğ bonolarını bir araya koyarak 600 bin liralık çiftliği 400 bin liraya satın alabildiklerini, şimdi çiftliği 7 parçaya ayırıp aralarında taksim edeceklerini, bu suretle onların bonoları yüzde yüz elli kıymet bulmuş olduğunu iddia etmektedirler. Cemiyet idare heyetinden, elinde 5 — 6 bin liralık bonosu olan diğer bir zat, Halil Paşaya, kendisinin de Trikupis çiftliği müzayedesine bonoları nisbetinde iştirak ettiril mediğinden dolayı itiraz etmiş ve bu Halil Paşanın çekilmesini mucip olmuştur.

İdare heyetinden diğer bir zatin takdiri kıymet komisyonunda dosyası tetkik edilerek malı olmadığı görülmüştür. Bunun üzerine bu aza da "madem ki malım yokmuş, o halde gayrımübadil de değilim, gayrımübadil olmayınca cemiyet idare heyetinde de işim yok" diye çekilmiştir.

Diğer taraftan, işlerinin kendilerini tatmin edecek şekilde takip ve intaç edilmediğini, bonoların para etmediğini gören bir kısım gayrımübadiller bir avukatın teşebbüsü ile, aralarında imza toplıyarak cemiyet kongresinin içtimaa davetini istemişlerdir. Bunun üzerine geçen ay sonlarında kongrenin davetî zarureti hâsıl olmuş, tayin edilen gün gelmeden, müştekilere ön ayak olan bir iki gayrımübadilin uzun zamandan beri muallâkta duran takdiri kıymet işleri intaç edilmiştir. Bu suretle memnun edilenler kongreye gitmemiş, ekseriyet hâsıl olamamış, içtima gayrı muayyen bir güne bırakılmıştır.

Bu şerait karşısında, bazı gayrımübadiller aralarında anlaşarak bonolarını bir araya koyup büyük müzayedelere müştereken girmekten başka care olmadığını ileri sürmekte ve birbirile anlaşmağa çalışmaktadırlar.

Yugoslavya sfiri öldü.

(Başı 1 inci sahifede)

raz istirahat etmiş, fakat halindeki fenalık arttığından yakında bulunan Amerikan hastanesinden bir hekim celbedilmistir. Hekim Nichitch'i haletinezi de bulmuş ve kendisine bir L'Huile Camphré şiringası yapmış ise de bir tesiri olmamıştır. Yediyi bir kaç dakika geçe M. Nichitch vefat etmiştir. Müteveffa, nin cesedi dün Taksimde Sıraservilerdeki ikametgâhına nakledilerek salona alınmış ve dün akşam merasimle tabuta konulmuştur.

Bu sabah saat 11,30 da ikametgâhında istirahati ruhi için bir ayini ruhani yapılacaktır.

Ceset te bu akşamki konvansiyonel trenile Belgrat'a nakledilecektir. Müteveffanın ailesi de aynî trenle Belgrat'a gideceklerdir.

M. Luboumir Nichitch, Ankara diplomasi mehafilinde kendini pek sevdirmiş, Yugoslâvya hükûmetinin mahir diplomatlarından idi. Vefatı teessürle karşılanmıştır. Dün şehrimizdeki dostları ve sefaretler erkânı ikametgâhına giderek ailesine beyanı taziyet etmislerdir. Madam Nichitch, şiddeti teessüründen ziyaret kabul etmediğinden ziyaretçiler için bir defter tahsiş edilmiştir.

Dün sefaret erkânı derin bir teessür içinde idiler. Sefaret erkânından M. Cherbina dün bize dedi ki:-

— Müteveffa iyi bir dost ve iyi bir şef idi. Yugoslâvya hükûmeti M. Nichitch'in şahsında mühim bir diplomat kaybetmiştir."

Dün bir refikimiz müteveffanın vefatı etrafında tahkikat yapılacağını yazmış ise de bize verilen malûmata göre, tahkikatı icap ettirecek bir mesele voktur. Sefirin muhterem olan şahsiyeti dolayısile muayenesi bizzat belediye sihhiye müdürü Neşet Osman B. tarafından icra edilmiş ve kalp sektesinden vefat ettiği anlaşılmıştır.

Müteveffanın bu akşam Belgrat'a nakledilecek olan cenazesine Reisicümhur Hz. ile İsmet Pş. Hz. Hariciye ve Dahiliye vekilleri ve Vali Muhittin B. namına birer çelenk vazolunmuştur.

Müteveffanın tercümei hali

M. Luboumir Nichitch 1879 senesinde Kragujevatz'da doğmuştur. Elyevm 53 yaşında idi. Hukuk fakültesinden mezun olduktan sonra 1905 te Yugoslâvya hariciye nezaretine intisap etmiştir. 1907 Paris sefareti maiyetine memur edilmiş ve 1910 da Priştina konsolosluğu kâtip liğine tayin edilmiştir. Umumî harpte ihtiyat zabiti sıfatile Hariciye nezareti askerî şubesi şefliğinde ve Hariciye nezareti kâtibi umumîliğinde, bulunmuştur. On sene müddetle Yugoslâvyanın Tiran sefirliğini, bilâhare Prağ, Varşova, Sofya sefirliğini ifa etmiş ve 1930 ta Yugoslâvyanın Ankara sefirliğine tayin edilmiştir.

Müteveffanın iki kızı ve bir oğlu vardır.

Teşrifat umum müdürü geliyor

Hazin ve vakitsiz ölüm

(Başı 1 inci sahifede)

mandanı Rüştü, harp akademisi kumandanı Fuat Paşalar ve Cümhuriyet Halk Fırkası vilâyet heyeti idare reisi Cevdet Kerim, sabık Gümüşhane meb'usu Fethi Beyler ve şehrimizde bulunan meb'uslar, erkân, ümera ve zabitan, vilâyet erkânı, Halk fırkası teşkilât rüesası ve bir çok zevat takip ediyordu. Cenazenin konulduğu top arabasının tarafeyninde birçok çelenkler taşınıyordu. Bu meyanda Kolordu kumandanlığı, Harp akademisi, Harbiye mektebi, Halk fırkası, İstanbul belediyesi, zevcesi, biraderi, Bilecik meb'usu Salih Bey, bahriyeliler, tıbbiyeliler, askerî baytar mektebi, askerî hastahaneler, Gedikli küçük zabit mektebi, Beyoğlu Halk fırkası kaza merkezi namına çelenkler konulmuştu. Cenaze alayına Harbiye, Tıbbiye, Baytar, İhzarî küçük zabit, askerî liseler talebesi, piyade, topçu, bahriye, süvari tabur ve bölüklerile polis müfrezesi iştirak etmiş bulunuyordu. Bundan başka piyade, Harbiye, Kuleli musika bandoları vardı. Cenaze alayı büyük bir matem içinde Harbiye, Maçka yolile Teşvikiye camiine getirilmiştir. Burada öğle namazını müteakıp, merhumun cenaze namazı büyük bir cemaatle kılınmıştır. Badehu alay aynı şekilde hareket ederek cenaze Maçka kabristanına getirilmişitr. Burada merhum defnedilirken kabristanın dışarısında muzikalar matem marşını çalıyordu. Cenaze defnedildikten sonra, kabri başında evvelâ Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa, Derviş Paşanın hayatı askeriyesile meziyetleri ve fazaili hakkında kısa bir hitabe irat etti. Ve bundan sonra merhumun menakıbi kahramananesi hakkındaki sözü, o zaman Başkumandanlık karargâhında erkânı harbiye vezaifinde bulunan Cümhuriyet Halk fırkası vilâyet heyeti idare reisi Cevdet Kerim Beye bıraktı.

Cevdet Kerim Beyin hitabesi

Cevdet Kerim Bey şu hitabeyi irat etmiştir:

Muhterem efendiler, kahraman askerler;

Aramızda son dakikalarını geçiren Derviş Paşa değerli ve muvaffakıyetli bir asker olduğu kadar, Türk istiklâl ve inkılâp hareketinde meşkûr hizmet ve fedakârlığı sebketmiş büyük bir kahramandır. Şu dakikada, pâk ve nezih kalması uğruna kanını bimahaba döktüğü bu insafsız topraklara karışmış olan Derviş Paşa, çok bahtiyardır ki aramızdan kalbimizin derinliğine yükselmiş ve orada yer tutmuş olarak ayrılmış bulunuyor.

Askerî meziyet ve insanî faziletlerini Şükrü Naili Paşa Hazretlerinden dinlediğimiz bu büyük ölünün başında onun bir az da kahramanlıklarını konuşalım.

Türk İstiklâl harbine, vatanın ilk felâket gününde (erkânı harp binbaşısı Derviş Bey) olarak karışan merhum, harbin sonunda bu büyük ve millî seferin tarihine Derviş Pş. olarak geçmiştir. Sinirlerin mütemadiyen gergin ve fikirlerin bin bir türlü tesirlerle mütemadiyen karıştırıldığı o kara ve felâketli günlerde Derviş Paşa bir gün şaşmayan sadakati ve daima doğru görüşlüğü ile daha büyük kumandanlarının ilhamını benimsemiş ve önünde yürümüş yüksek bir askerdir. Dört senelik fedakârlıkla geçen umumî harpten sonra bir sabah adeta kendi haricindeki bütün âlemi düşman kıyafetinde bu yurda üşüşmüş gördüğümüz gün bu millet bir ande, teşkilâtsız, hükûmetsiz ve malzemesiz kalı vermişti. O gün bütün bu yokluklar içinde yalnız büyük Türk milletinin varlığını gören ve bilen Gazi başa geçip işaret verdiği vakit cephelerde ilk vazife alan kahramanlar arasında erkânı harp binbaşısı Derviş Beyi de görüyoruz.

Merhumun İstiklâl harbindeki hayatını, o tarihin icabı olarak kuvvayı milliye devri ve muntazam ordu safhası olmak üzere ikiye ayırabiliriz. Bidayette başına geçtiği asker ve çeteden mürekkep bir kısım kuvvetle Akhisar mıntakasında Yunan kıt'alarını hayli tevkif eden Derviş Beyi biraz sonra Anzavurun ikinci isyanını bastıranlar arasında buluyoruz. Üç ay kadar devam eden Biga, Gönan Kirmasti ve Bandırma mıntakalarına yayılan bu tehlikeli isyanı bastırmakta merhumun diğer arkadaşlarile birlikte gösterdiği fedakârlık şayanı tizkârdır.

Düşmanlarla birleşen saltanat ve sirayet etmiş ve bu meyanda meşhur Konya isyanı da vücude gelmiş ti. Bu tehlikeli isyanın tenkilinde de merhumun büyük fedakârlıkları dokunmuşsur.

İstiklâl harbinde muntazam ordu teşkilâtına başlandığı en nazik bir ande ve tarihî harbimize (Birinci İnönü muharebesi) diye geçen Yunan baskını Derviş Paşayı bilhassa yaratan hâdiselerden biridir. Yunan ordusuna karşı o ane kadar mühim bir kuvvet olarak bulundurulan Çerkes Ethem ve kardeşlerinin tam böyle hayati ve nazik bir ande birden bire düşman safında ahzı mevki ettikleri vakit bilhassa Ethem kuvvetlerinin tenkilinde Derviş Paşanın rolü çok büyük olmuştur. İzzettin Paşanın Kütahyada çok mahirane sevk ve idaresile mağlûp ettiği Ethem kuvvetlerini büsbütün inhizama uğratan yegâne âmil Derviş Paşanın yıldırım gibi saldırışları olmuştur.

Vakıa bu maksatla sevk ve tavzif edilen bu süvari kuvvetlerinin bir kumandanı vardı. Fakat bu emir ve kumanda makamının hâdisata âdeta seyirci kalırcasına terahi ve lâ kaydisi üzerine bu kuvvetler Derviş Beyin kumandasına verilmiştir.

Yunan ordusu İnönünde inhizama uğrarken Derviş Paşa da kendi emrine verilen bütün süvari kuvvetlerile Ethem kuvvetlerinin gerilerine doğru geceleri dahi yürümek suretile tevcih ettiği müthiş darbelerle bunları sersem etmiş ve bir daha toplanmalarına zaman ve imkân bırakmamıştır. Derviş Paşanın tam dokuz gün süren bu kahramanane savletleriledir ki başkumandanın da bu yurdukları üzere bunlar kâmilen esir edilmiş yalnız o hain üç kardeş yeni vazife almak üzere düşman ordugâhına sığınabilmişlerdi.

İkinci İnönü, Sakarya muharebelerinde de vazifesini çok iyi yapan Derviş Paşayı son büyük taarruzda da mütalea edelim.

25 Ağustos akşamı Afyon cenubunda fırkasını yerleştirerek çadırında portatif masası üzerine serdiği haritası başında mütevazi, sakin fakat temkinli ve tatminkâr bir vaz' içinde gördüğümüz Derviş Paşayı 26 Ağustos günü doğrudan doğruya Afyon istikametine taarruz ederken Kocatepeden muharebeyi idare eden Başkumandanın takdirine mazhar olan ateşli ve savletli fırka kumandanlarından biri olarak tanımıştık.

Anadoluda düşman ordusunun hayat ve hâtırasına nihayet veren (Başkumandan meydan muharebesinde) ise Derviş Paşanın bir kahramanlığına daha şahit oluyoruz. O da kumandasındaki 11 inci fırkanın ileri hatlarında bu tarihi muharebeyi idare eden Büyük Gazinin muharebenin en buhranlı safhasında kendine verdiği hücum emrini atının üstünde Türk kumandanına yakışan cengâverane bir haslatla ileri atılarak fırkasını ve bittesir bütün cepheyi süngü hücumuna kaldırmasıdır. Derviş Pş. yı bu muhakkak ölüme fırkasının en önünde olarak atan kuvvet onun yüksek ruhundaki istiklâl ve inkılâp aşk ve imanı idi.

İşte efendiler bir dakika sonra bu ıssız mezarlıkta bırakacağımız Derviş Paşa bu büyük insandı. Hayır Derviş Paşa: sen ıssız bir mezar da değilsin, sen dünden beri daha büyük bir muhabbetle, daha büyük bir şefkatle ve derin bir teessürle harp meydanlarında olduğu gibi büyük Başkumandanının kalbinde yaşayan bir bahtiyarsın...

Sen dünden beri inkılâp erkânının arasında yaşayan bir fani olmaktan çıkmış, Türk İstiklâl ve inkılâp tarihine ebediyen yaşayan bir mal olmuşsun.

Sana bin bir rahmet ve mağfiret...

Fethi Beyin hitabesi

Cevdet Kerim Beyden sonra Hafız Yaşar Bey müessir bir mersiye okumuştur. Müteakiben sabık Gümüşhane meb'usu Fethi Bey de bir hitabe irat etti.

Efendiler;

Daha genç yaşta iken ve pek sevdiği ordu kendisinden daha pek çok hizmet beklemekte iken ümmansız bir hastalığa kurban olan kahraman Derviş Paşa bu dakikada topraklara tevdi olunurken derin matem hisleri içinde kalplerimiz çırpınmaktadır. Bu matem hislerini izhar ve ifade etmek, Türk ordusunun Derviş Paşanın ölümü ile uğradığı ziyanı izah edebilmek, benim kârım değildir.

1922 senesi 30 Ağustos günü başlarında başkumandanları bulunmak üzere hasım ordularile doğrudan doğruya karşı karşıya gelen Türk kuvvetlerinin kumandanı göz yaşlarımızla bu toprağa verdiğimiz kahraman idi. O ande idi ki Başkumandanımız Gazi, merhuma mülâki oldu ve ona doğrudan doğruya emirlerini verdi. Bu emirleri alan Türk kahramanı merhum atına bindi, düşmandan pervasız ateş hattına yürüdü, kendine emrolunanı, hayatı bahasına yapmak kararını gösterdi. Bu vaziyette başkumandanı, yanında bulunanlardan hiç biri bu kadar şuurla ve kahramanlık duygusu ile anlayamamıştı. İşte büyük neticenin büyük kahramanı olmak vasfını, cesedi bu dakikada vatan toprak

Fransanın da Sesi duyulmağa Başladı

(Başı 1 inci sahifede)

Bu hususa dair Vaşington'a hiçbir diplomatik tebliğ vaki olmamıştır. Binaenaleyh, hükûmetin mukabil hattı hareketinin ne olacağı tabii bilinemez. Fakat evvelce de söylenilmiş olduğu veçhile hâkim olan his, Amerika hükûmetinin şimdiki halde borçlar meselesini kurcalamamak niyetinde olduğu ve Avrupa'nın kendi meselelerini ve hasseten beynelmilel borçlar meselesini bizzat kendisinin hâlletmesi lâzım olduğu merkezinde olan ve mütaddit defalar beyan ve ifade kılınmış bulunan vaziyetini muhafaza etmek tasavvurunda bulunduğudur. Ancak Amerika, hukukundan vaz geçmemekte ve hareket geçmek için Lausanne konferansının veya buna mümasil diğer beynelmilel müzakerelerin elde edeceği netice lere intizar eylemektedir.

Siyasî mahafilin fikirleri, kongrenin borçların şimdiki vaziyetini değiştirmeğe katiyyen muarız olduğu merkezindedir.

Pansilvanya âyanı M. Reed, geçenlerde tamirat meselesi ile borçlar meselesinin yektiğeriden tamamen ayrı iki mesele olduğunu ve Almanya'nın tediyatta bulunmamasının Amerika'nın borçluları üzerinde bir tesir icra etmesi iktiza etmiyeceği tezini yeniden teyit etmiştir.

Binnetice, kongre borçluları taahhütlerini ifa etmemekte serbest bırakmağı tercih edecektir. Amerikan meb'usları bu suretle Amerika hükûmetinin vergilerin tezyidini düşündüğü bir sırada bu mühim matlûbundan vazgeçmesini bir türlü anlıyamamakta olan müntehipler huzurunda maddî bir mazeret ileri sürebileceklerdir.

Kongrenin intihabata kadar bu hattı hareketi muhafaza etmeğe uğraşması muhtemeldir. Zira gerek cumhuriyetçiler gerek demokratlar, ikinci bir moratoriumun tasdikinden sonra müntahiplerin huzuruna çıktıkları takdirde vaziyetlerinin bozulmasından korkmaktadırlar.

Maamafih, kongrenin bu vaziyetinin ilânihaye devam etmesine ihtimal verilmekte ve vukuatın kendilerini bu vaziyeti değiştirmeğe sevkedeceği söylenmektedir.

O zaman Amerika parlâmento azası, buhran devri için bir uzlaşma derpiş etmekten imtina eylemiyecek lerdir .

Yarım bilgi

(Başı 1 inci sahifede)

Bilhassa yarım bilgilerin çok zararı dokunur. Fena bir tecrübe, güzel bir teşebbüsü çok geriye atabilir. Şunu muhakkak olarak biliniz ki ; İLİMDE BİR TAM ADAM, 1000 YARIM ADAMA TERCİH OLUNUR.

Her cismin yarımları birleşerek vahit yapabilir. Fakat insanlar için bu kaide cari değildir. İlimde yüz yarım adam, daima 100 yarım adamdır bununla tam ve mükemmel öğrenmeği işaret ediyorum."

İsmet Pş. bundan sonra Yüksek Ziraat müesseselerinde çalışan gençlerimize hitap ederek buyurmuşlardır ki:

"Bir çoklarınız âli tahsil görerek burada muallimlik, muavinlik yaptıktan sonra Avrupaya gittiniz. Orada ihtisasa çalıştınız. Şimdi de ecnebi profesörlerle teşriki mesai ediyorsunuz. Bu sizin için, memleket ve çahıslarınız hesabına kaçırılmıyacak bir fırsattır. Tam bilen hocalar olunuz ve iyi gençler yetiştiriniz."

---

tacı geçmiş bulunuyordu.

Bu ande cesedini toprağa verdiğimiz Derviş Paşa maneviyetile daima yanımızda, ordunun ve milletin içinde canlı kalacaktır. Yalnız canlı kalmakla iktifa etmeyecek, silâh arkadaşlarına vatandaşlarına can ve enerji verecek bir âbide gibi yaşayacaktır.„

Nutuklar bittikten sonra dinî merasim yapılmış ve ekseriyetini genç ve güzide zabitan teşkil eden ve bu değerli kumandana son vazifei hürmet ve takdirlerini ifaya koşan hazırun büyük bir teessür ve kederle merhumu sükûnetgâhı ebedîsine terkederek kabristandan ayrılmıştır.

Bu muazzam cenaze merasiminde hazır bulunanlarla güzergâhta toplanan binlerce halkımızın alâka ve teessürü nümayan idi.

* * *

Milliyet, çok liyakatli, cesur ve fedakâr bir kumandanını zayeden muhterem ve şanlı Cümhuriyet ordusuna taziyet

---

MİZAH

Amerikada

Borsanın kapısında iki yahudi "yazı mı, tura mı?„ oynuyorlar. Oyunu gören biri soruyor :

— Yahu, ne yapıyorsunuz burda?

— Efendim, biz Amerikan bankalarının ikbaline bakıyoruz. Eğer yazı gelirse banka iki günde iflâs edecek. Tura gelirse bir haftada iflâs edecek. Eğer ara havada kalırsa banka sağlamdır.

Zekî Snovvden

Ameriklılar İngiliz esprisi ile daima [illegible]y ederler. Amerika hariciye nazırı Stimson İngilterede avdetinde, etrafındakilere şu fıkrayı anlatıp duruyormuş.

Stimson sabık İngiliz maliye nazırı Snowden ile birlikte Londra haricinde otomobille bir geziti yapmışlar. Bir aralık Stimson şosenin kenarında, acemice bir yazı ile şu levhayı görmüş.

"Dikkat! Şosenin sol tarafına yeni katran dökülmüştür. Okumak bilmeyenler karşı taraftaki aşçıya mücaraat etsinler..„

Stimson gülerek levhayı Snowden'e göstermiş. O da okumuş, fakat hiç bir hayret eseri göstermemiş .

Yirmi dadika sonra otomobil şehre girerken Snowden birden bire bir kahkaha koparmış ve Stimsona dönerek demiş ki:

— Sahi! O levha çok tuhaf! Ya aşçı dükknda değilse..

Fransada

Bilâvasıta vergilerle bilvasıta vergiler arasında fark vardır. Bana bilâvasıta vergi hakkında bir misal gösteriniz.

— Köpeklerden alınan resim..

— Amma da yaptınız. Bu bilâvasıta vergi değil ki..

— Nasıl değil efendim? Parayı köpek mi veriyor?

İspanyada

Bir mektepte, hoca küçük talebeden birine soruyor:

— Roderigue, neden çalışmıyorsun?

— Bugün grev yapacağım hocafendi.. Biz çocuklar çalışalım, hocalar para kazansın, olur mu?

Londrada

Londrada bir cinayet davasında maznun hemen hemen idama mahkûm olacağa benziyor. Tam o sırada müddeiumumî ile müdafaa vekili arasında, doktorların verdiği rapor meselesinden bir münakaşa çıkıyor. Müddeiumumî diyor ki:

— Doktorlar da, pek âlâ, diğer insanlar gibi hata edebilirler.

Müdafaa vekili de bağırıyor:

— Hâkimler de hata edebilirler.

— Evet, doktorlar hata ederlerse, hâkimler de maznunu bir metre yerin altına gönderebilirler.

— Fakat hâkimler hata ederlerse, maznunun bir metre ayağını yerden kesebilirler.

İstanbulda

— Don Juan'ı yazmış diye Shakespeare'e bu kadar tariz olur mu?

— Oha! Don Juan'ı yazan o değil be! Çüüşşş!

—İşte iyi ya! Ben de onu söylüyorum. Yazmadığı halde bile tariz ediyorlar.

arrüz

Akşama ne var?

Kadın hiddetli.. Hıncını alamadığı için tekrar kocasının bulunduğu salona giriyor. Fakat kocasını da bir misafir ziyarete gelmiştir. Kadın kendini tutamıyor:

— İşte beyefendinin de yanında söylüyorum: Hıyar, kaz, balkabağı..

Kocası temkinli, hiç istifini bozmuyor.

— Peki, anladık. Bunlar öğleye! Akşama ne var?

İhtiyarlık ta istenirmiş..

Cemil, dört yaşında! Masanın üstündeki çikolata kutusuna yetişmek için uğraşıp durduktan sonra:

— Keşke on yaş daha ihtiyar olsaydım. .

Mahkemede

Hâkim — Bu defa da beraet edi-

Muhabir mektubu

Bursada maarif hareket ve faaliyetleri

Lisede on iki Afganlı genç te orta tahsillerini yapmaktadırlar

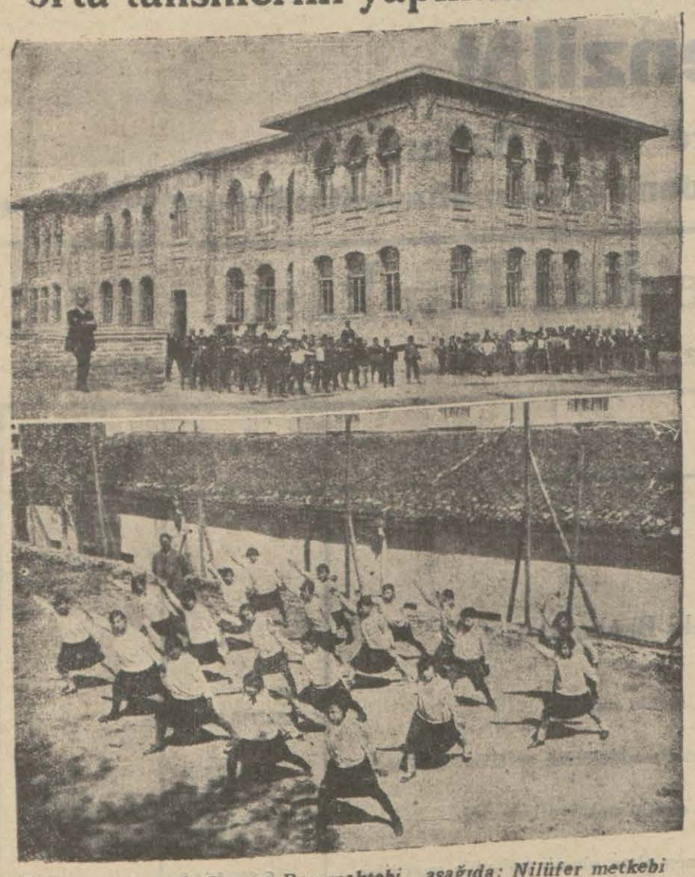

Yukarıda: Bursada Karaca Bey mektebi, aşağıda: Nilüfer metkebi

BURSA: Eski tarihlerde devlet merkezi olan Bursa vilâyeti arazi itibarile mahsuldardır ve tarihin mühim izlerine de sahne olmuştur.

Ben yalnız burada, Cümhuriyet sayesinde Yeşil Yurtta hasıl olan mahallî ve maarif hayatından bahse deceğim.

Hususi şirkete ait Nilüfer vapuruna benden gayri epey yolcu binmişti, hava rakit ve saat 10 raddelerine doğru Mudanya'ya mütevecciben Galata rıhtımından açılıyoruz. Rıhtım üzerinde vapurdaki akraba ve arkadaşlarını teşyie gelenler oldukça büyük bir yekûn teşkil ediyor.

Dört saat sonra Mudanya iskelesine yanaştık, herkeste bir telâş ve tehalük var. Tabii, herkes otomobil, otobüslerde yer bulmak istiyor. Fakat, Mudanya - Bursa dekovil trenine rağbet eden yok gibi. Şunu da şurada kaydedeyim ki, o beyaz ve yeşilli vagonlarla Bursa'ya gitmek berikilerden daha rahat, işi olmıyan için treni tercihe şayan bulurum.

Bundan dört sene evvel mezkûr şehirde bulunduğum zaman hammalı bir faaliyete şahit olmuştum ve o bariz faaliyetlere tekrar şahit oldum.

Bursa'nın gayyur ve çalışkan valisi Fatin Bey şehri asrî bina ve müesseselerle, ve bahçelerle tezyin etmiştir. Bilhassa, hükûmet dairesi karşısındaki bahçedeki Yuca Gazi heykeli cidden sena ve tetkike şayandır. Bu heykelin tabii bir hali var, gayri tabiilikyok, tam manasile Ulu dahiyi temsil ediyor, bu abideyi bir Türkheykeltraşı yapmış, abide Türk san'at eserinin yüksekliğine bir nümunedir. Yurt dahilinde küşat edilen ipekçilik, yerli mensucat müessese leri büyük bir yekûn tutar.

Bilhassa, Bursa'nın maarif hayatında görmüş olduğum yenilikleri yazıyorum. Talebelik hayatımı hatırlamak ve muhterem muallimlerimi ziyaret etmek arzusile Bursa birinci Erkek lisesine uğramıştım, baktım ki lise çok değişmiş. Mezkûr lisenin faal müdürü Mustafa Necati Beyi gördüm ve kendisile bu irfan müessesesine ait hasbıhalde bulundum. Sivil lise de 616 talebe vardır ve bunlar arasında on bir Afganlı talebe tahsildedir ve en çalışkanları İmamettin Efendi hastalanmış ve Haydarpaşa prevantoryumunda tedavidedir.

Demek oluyor ki, on iki Afganlı genç Türk kardeşleri arasında bulunuyorlar ve bu efendiler muhitlerile hüsnüintibak etmişlerdir.

Bu çalışkan gençler arasında derece itibarile Dat Mehmet, Gulâm Ahmet, Sadık, Mehmet Ömer ve Gül Ahmet Efendiler birincilik ve ikinciliği bihakkın ihraz etmişlerdir. Var olsun mefkûreli kardeşlerimiz.

Mahallî irfan hayatına ait malûmatı, hükûmet dairesinde muhterem maarif müdürü Celâl Beyden, not ettim.

Şirin Bursa şehrinde; 23 ilk mektep ve 4875 talebe, 2 hususi mektep 241, 1 ekalliyet mektebi 134 talebesi vardır. Bursa birinci Erkek lisesinden sonra hususi kız lisesinde 95 talebe, Askeri Işıklar lisesinde 694 talebe. Kız san'at enstitüsünde 85, San'at mektebinde 168, Muhtelit orta mektepte 437 talebe, Kız muallim mektebinde 199 talebe, Ziraat mektebinde 93 talebe, ve Millet mektepleri vardır.

Dokuz kaza merkezinde 21 ilk mektep ve 6106 talebesi, nahiye ve köylerde 260 mektep 19,000 talebe vardır.

Bursa Birinci erkek lisesinin tarihçesinden bahsedeceğim; Bu lise vaktile Âkif paşanın konağı idi, 1301 tarihinde Maarif nezareti tarafından mezkûr bina satın alınmış, 1302 yılında maarif müdürü Veli ve mektep müdürü Mahmut Efendiler idaresinde beş sınıflı idadî mektebi olarak açılmıştır. 1304 de Ahmet Rıza Bey müdüriyete tayin edilmiştir. 1305 senesinde mezkûr mektepten beş efendi mezun olmuştur. 22 temmuz 1308 tarihinde bu binayı büyütmek icap etmiş ve 8659 lira 98 kuruş sarfedilmiştir.

Mektep binası mükemmel hale ifrağ edildikten sonra, yedi senelik olmuştur.

1327 de lise teşkilâtı yapılmış 1929 - 1930 senelerinde 500 talebesi olan Birinci lisenin elyevm 616 talebesi vardır. 1, 2, 3, 4, 5, inci sınıflar ikişer şubedir .Edebiyat ve fen şubeleri ayrılmıştır.

Lisenin bahçe ile ayrıldığı hastanesi, yatakhaneleri, yemekhaneleri temiz ve talebesinin üst ve başları da temiz ve muntazamdır. Talebe başlıklarında bant kırmızı yeşil ve lisenin alâmeti farikası vardır. Lise teşkilâtına kadar 361 efendi ve teşkilâttan sonra 232 efendi mezun olmuştur.

Mezkûr lisenin maarif organlarından Celâl, Necati, Mümtaz, Hilmi, Sami, Edip, Ali Rıza, Muhtar Şevket Beylerin göstermiş oldukları takdire şayan gayret Cümhuriyet nesli üzerinde müsmir neticeler vermiştir.

Belhizade Seyit İSA

Notre Dam de Sion Fransız Kız Lisesi Müdüriyetinden:

Notre Dame de Sion'un bütün eski talebelerine: Bu bayram gene geçen seneki gibi iki merasimle tes'it edilecektir. Bu merasimlerden biri (20 kânunusani çarşamba) diğeri (24 kânunusani pazar) günü yapılacaktır.

20 Kânunusani çarşamba günü (bir kısım talebe için)

Saat, sabahleyin 8,30 da — büyük âyini ruhanî — saat 16,30 da — Pére spigre tarafından müsahabe — saat 17 de — Monsenyor Margoti tarafından nasihat

24 Kânunusani pazar günü (Umum talebeye)

Saat 14 te mektebin hali hazırdaki talebelerinin (toplantıya iştirak eden bilûmum eski talebeler şerefine) vereceği umumî müsamere.

Müdiriyet bütün talebelerinin bu davete iştirak edeceğini ümit ve tezkereyi yukarıda yazılı olan her iki toplantı için hususî bir davet gibi telâkki etmelerini rica eder.

Kari sütunu

Gayrımübadillerin Bonoları

Maliye vekiline açık mektup..

Tarihin en şerefli ve temiz bir milletinin muktedir Maliye vekili bulunan zatı alinizi bu arizamı büyük bir teessür ve yeis içinde taktim ediyorum.

Devletin himaye ve şefkat kanadı altında yaşamakta olan biz gayrimübadiller maalesef pek elim ve açınacak bir haldeyiz. Her birerlerimiz mamelikini, varını yoğunu Yunan elinde bırakmış ve devletimizin çizdiği hat üzerinden yürüyerek sabru tahammül ile menfaatlerinin mehmaemken vikayesi emrinde ittihaz buyrulacak tedabire intizar etmiş ve bir çok mevaid ile şimdiye kadar beklemiş iken devletimizin kemali hüsnü niyetle ittihaz buyurduğu tedabir zümresinden olmak üzre tevzi edilen bonolar üzerine vaziyetimizin maalesef ayni elemli şeklini muhafaza etmekte olduğu zatı alilerince dahi malûmdur. Bir çoklarımız zaruret içinde kıvranıyoruz ve saikai zaruretle her ne beha ile olursa olsun elden çıkarmağa mecbur olduğumuz istihkakımızın beşde biri nisbetinde ki faizsiz bonolar bu gün % 80 noksanına geçiyor yani kırdığımız vakit yüz liralık bir bono mukabilinde ancak yirmi lira alabiliyoruz.

İzmirde yapılan müzayedelere iştirâk edemiyoruz çünkü muhtacız bir adım atmak iktidarında değiliz ve bu yüzden hukukumuz zayi olmakta berdevamdır.

İstihkakımıza mahsup bonoları müteakip % 2 verilecekti. Bir türlü verilemedi.

Hükûmeti müşfikemizin tarh buyurduğu bir çok rüsüm ve tekâlif var ve bunlardan buhranı hazır dolayisile tarh edilen buhran vergisi vardır. Ve bu vergilerden her hangi birinin bir zerresini de buhran için de kıvranan biz biçare gayri mübadillerin ellerinde bulunan bonolarla mahsubu imkânı yok mudur? Umumî buhranların hususî ihtiyaç ve buhranlarla doğacağı nazariyatma göre umumî buhranların izalesine matuf tedabirin bir kısmının da hususî buhranların itfasma tahsis ayni maksada vusuli temin edeceğinden bonolarımızın kıymetinin yükselmesi emrinde bu noktanın da nazarı samilerine arzını yine bir kaç zaman için ümit ile yaşamak ihtiyacının verdiği cesaretten aldık.

Eğer elimize verdiğiniz bonoların kıymetli tedavülünü temin ederseniz (ki bu sizin elinizdedir) kıymetlerini yükseltirseniz (ki bu da sizin elinizdedir) biz de hiç olmazsa muzayikamızı tahfif etmiş oluruz.

Karşılığı emlâk olan bonolarımızın bedelleri dahi ödenmek imkânı vardır çünkü emlâk sizin elinizdedir.

Hangi sebepten olduğunu bilmiyorum halâ ikinci taksitimiz verilemedi.

Vekil beyfendi bu acınacak halimize bir nihayet veriniz. Bize yazıktır!

F. A.

İstanbul Kadastro hâkimliğinden: Henri Soryano efendi tarafından verilen dava istidası üzerine Beyoğlunda Büyük hendekte bert hanında Refael Muşabak efendi veledi Nisimin mahalli mezkûrda bulunmadığı ve mahalli ikameti de bilinmediği gönderilen tebliğ varakasına yazılan meşruhattan anlaşılmış ve müddei de ilânen tebliğat icrasını talep eylemiş olduğundan ilânen tebliğat ifası ve muhakemenin de 20-2-932 cumartesi günü saat II de icrası karargir olmakla mumaileyh Refael Musabak efendi veledi Nisimin yevm ve saati mezkûrda İstanbul Tapu dairesinde müteşekkil İstanbul Kadastro mahkemesinde hazır bulunması lüzumu ilân olunur.

ASKERİ MATBAA MÜDİRİYETİNDEN:

Matbaa için mücellit alınacağından talip olanların 26-2. Kâ. kadar Süleymaniyede Matbaa Müdiriyetine müracaatları. (251)

Beş Hasta var!

Etem İzzet **Beyin yeni ve son romanı kitap halinde çıktı. Bütün kitapçılarda vardır.Ciltli 200, ciltsiz 175 kuruş. Tevzi merkezi Suhulet kitaphanesi..**

Jandarma Satın Alma Komisyonundan:

Yirmi bin takım kısa kol ve bacak mamul çamaşır kapalı zarfla satın alınacaktır. İhalesi 24-1-932 tarihine müsadif pazar günü saat on bire kadar yapılacaktır. Taliplerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için mezkûr günün muayyen saatine kadar teminatlarile beraber Gedik paşada komisyonumuza müracaatları. (15)

Ittihadı Millî

TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz.

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.

Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel: Beyoğlu : 4887

Jandarma Satın Alma Komisyonundan:

Jandarma için 36000 metre kışlık elbiselik kumaş kapalı zarfla alınacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün ve münakasaya iştirâk için de 3-2-932 çarşamba günü saat on beşe kadar Komisyonumuza müracaatları. (190)

1932

Yılının Yeni Tertip Büyük Tayyare Piyangosu

Şimdiye kadar yapılan tertiplere nazaran iştirak edenlere en müsait bir piyangodur.

Çünki bir tertip zarfında kazanmıyan hiç bir bilet kalmıyacaktır.

1. ci Keşide: 11 ŞUBAT 1932 dedir.

Milliyet Matbaası

NEFİS VE SERİ SÜRETTE

Her nevi evrakı matbua tab'mı deruhte eder. Notere ait bilcümle evrak, mektupluk kâğıt, zarf, kartvizit, muhtıra, reçete ve faturalar renkli olarak el ve duvar ilânları yapılır. Fiatlar mutedildir.

ADRES: *Ankara caddesi dairei mahsusa*

Telefon: 24310 - 24318 - 24319

Beyoğlu ikinci sulh hukuk hâkimliğinden: Heyeti umumîyesine 25246 lira kıymet tahmin ve takdir edilmiş olan Beyoğlu Hüseyin ağa mahallesinde İstiklâl caddesinden kâin 42,44 ve yeni 20, 20-1-, ve 22 No. larla murakkam dükkân ve hane izale şuyuun zımmında, açık artırma ile satılacaktır. İşbu hanenin müzayedesine iştirak edecekler % 7,5 nispetinde pey akçesi itasına mecburdur. Hane dört kattan ibaret olup, zemin katta tütüncü dükkânı, ve fotoğrafhane olup, dükkân 75 ve fotoğrafhane dahi 26 lira kiraya verilmektedir. 1 inci,2 inci,3 üncü4 cü katlar dahi kiraya verilmetke olup, kısmen haraptir. Hane derununda terkos suyu tesisatı ve arkasında arsası mevcuttur. İşbu gösterilen şerayiet dairesinde mezkûr gayrî menkul birinci açık artırmasında 10000 lira talip zuhur ettiği halde kıymeti muhamminesine nazaren 20 gün müddetle ikinci açık artırma suretile satılacağı ve ikinci açık artırma 13-2-932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te Beyoğlu Sulh Hukuk Hakimliğinde yapılacağından hane ile alâkadar bulunanları bir itirazları varsa muayyen zaman zarfında müracaat etmedikleri takdirde neticei muzayedede göre paylaşmadan hariç bırakılacakları ilân olunur.

3 üncü Kolordu ilânları

Birinci fırka kıtaatı hayvanatının saman ihtiyacı alenî münakasa ile alınacaktır İhalesi 19-1-932 tarih salı günü saat 15,30 da komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin de vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (684)

(4634)

* * *

III.K.O.kıtaat hayvanatının ihtiyacı için saman kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 19-1-932 tarihinde salı günü saat 15 te komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de teminat ve teklifnamelerile komisyonumuza müracaatları. (683)

(4633)

D. ANAGNOSTOPOULO ve C. SISKIDI
EMBRİCOS LİNE
ŞARK AVRUPA POSTASI

1 Kânunsanide Anvers'den emtiai muhtelife ile hareket etmiş olan *EVOICOS* vapuru 23-26 Kânunsanide limanımıza muvasalât edecektir.

Tafsilât için Galata, Çinili Rıhtım Hanında umumî acentaları D. Anagnostopoulo ve C. Sıskıdı efendilere müracaat. Tel. Beyoğlu 2612-3.

YELKENCİ VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

Vatan

vapuru 20 K. sani

ÇARŞAMBA

günü akşamı Sirkeciden hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Kireson, Trabzon, Sürmene Rize ve Hope) ye gidecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki acenteliğine müracaat. Tel. 21515.

Laster Silbermann ve Şü. DOYÇE LEVANT Linye

Hahmburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahrisiyah arasında azimet ve avdet muntazam postaları

Hamburg, Brem, Stetin, Anvers ve Roterdam'dan limanımıza muvasalâtı beklenen vapurlar

CHİOS vapuru 17 K.saniye doğru.

GERNİS vapuru 23 K. saniye doğru.

AKİLA vapuru 31 K. saniye doğru.

MACEDONİA vapuru 7 Şubata doğru.

Burgaz, Varna, Köstence, Kalas ve İbrail için limanımızdan hareket edecek vapurlar

GERNİS vapuru 23-25 k. sanide tahmilde.

MACEDONİA vapuru 7-9 Şubatta tahmilde .

Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Roterdam limanları için hareket edecek vapurlar.

CHİOS vapuru 17-19 K. sanide tahmilde.

MİLOS vapuru 16-17 K. sanide tahmilde.

OLİMPOS vapuru 22-23 K.sanide

Yakında Londra için hareket edecek vapurlar.

MİLOS vapuru 16-17 K. sanide tahmilde.

Fazla tafsilât için Galatada Ovakimyan hanında Laster Silbermann ve Şürekâsı vapur acentalığına müracaat. Telefon: Beyoğlu 641-674.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan: Temamına 690 lira kıymet taktir edilen İstanbul Uzun çarşıda Mercanda atik Muradiye cedit Örücüler hamamı cadde ve sokağında 17 atik 14 cedit numaralı kadimen tavsi intikalli bir kıt'a arsanın temamı açık artırmaya vaz edilmiş olup 25-1-932 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 16-2-932 tarihine müsadif salı günü saat 14 den 16 ya kadar İtanbul dördüncü icra dairesinde açık artırma ile satılacaktır. artırma ikincidir. Birinci artırmasında 410 liraya talip çıkmış olup bu kerre en çok artıranın üstünde bırakılacaktır. Artırmaya iştirak için yüzde yedi teminat alınır. Müterakim vergilerle belediye resimleri vakıf icaresi müşteriye aittir. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahipleri bu hakları ve hususiyle faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbiteriye bidirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyanlar satış bedeliin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadaranın yeni icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesi ahkâmına göre tevfiki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 930-383 dosya numarasiyle memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

Doktor
Rusçuklu Hakkı

Beyoğlu, İstiklâl caddesi Büyük Parmak kapu, Afrika hanına bitişik Apartıman No 21.— Tel: Beyoğlu 2797. Saat: 14-18.

KULAK, BOĞAZ BURUN mütehassısı
Dr. Ihya Salih

Paris tetkik seyahatinden avdet edip hastalarını her gün saat onbeşden sonra Cağaloğlunda Emniyet Sandığı sırasındaki muayenehanesinde tedavi etmektedir.

Dr. İHSAN SAMİ
ÖKSÜRÜK SÜRÜBÜ

Öksürük ve nefes darlığı için pek tesirli ilâçtır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189. Her eczanede bulunur.

Muayenehane nakli
Dr. Celâl Tevfik

Frengi ve idrar yolu hastalıkları mütehassısı:Sirkeci, Muradiye caddesi No. 35 Sa. 14 - 18

Sinema -Tiyatro

BUGÜN AKŞAM

Saat 21.30 da **Onlar Ermiş Muradına**

Yazan: G. Feydau

Tercüme E. : Bedia M. Vasfi Rıza

İstanbul Belediyesi **Şehir Tiyatrosu**

Yakında: YALOVA TÜRKÜSÜ ilk musikili komedi. Çarşamba günü MUKADDES ALEV

Raşit Rıza Tiyatrosu

Şehzadebaşında

19 ikinci Kânun Salı ve 20 çarşamba akşamı saat 21,30 da

Kocama bir metres

Vodvil 4 perde.

Tercüme eden Muhtar Bey

Şehzadebaş

FERAH SİNEMADA

Bu gece 9,30 da muazzam Ramazan programı 5 saatlık zengin varyetelere ilâveten "Çarina" Bale heyeti

Bu akşam her kes

Fransız Tiyatrosuna

gidip meşhur dansör DOUGLAS ve zenci dansör, ve dansözlerden mürekkep

Zenci Revü Heyeti

tarafından temsil edilmetke olan

Louisiana

18 tabloluk muazzam revüyü görmelidir.

Bu akşam suvare saat 21,30 te. Yarınki çarşamba ve perşembe günleri HALKA ve TALEBELERE mahsus matine.

Beyoğlu Tapu Başmemurluğundan: Galatada Bereket zade mahallesinin Kule ve camii şerifi ve Camcı çıkmazı sokağıda atik 3 ve 5 ve 5 mükerrer ve 11 ve mükerrer 11 ve cedit 29 ve 31 ve 29-1 ve 31-1 numaralarla mürakkam emlâk Bereket zade mescidi vakfile Gümrük emini Hasan ağanın Galatalı Mevlevi hane şeyhlerine meşrute vakıflarile mahlût olup bu vakıflardan Bereket zade mescidi vakfının tamamile Hasan ağa vakfının 2-10 hissesi Yorgaki Cazupolusi veledi Yordanın ve Hasan ağa vakfının 2-10 hissesi Rahil veledi İsak ile Bahur veledi Baruhun kayden uhtelerindedir. Hasan ağa vakfının mütebaki 6-10 hissesi için Hasan ağa vakfı mütevelliliği tarafından merbut 5 Kânunevvel 325 ve 26 Şubat 325 tarihli iki kıt'a müstesna vakıf senedile Durruser hanıma ait olduğu ve mumaileyhanın da kendi hisselerini Yorgi Cazupoliye ferağ edeceği gösterilmiş ise de yapılan tetkikatı kuyudiyede işbu iki müstesna vakıf senedi kaydına tesadüf edilemediği cihetle münakalesi olup olmadığı kestirilememiştir. Binaenaleyh kaydı bulunmayan hisseler hakkında senetsiz tasarruf ahkâmı tatbik edileceğiden tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında mezkûr numaralarla mürakkam emlâk hakkında başkaca alâkai tasarrufiyesi olanların bizzat veya bilvekâle idareye müracaatları ve aksi halde mahallen yapılacak tahkikat ve tetkikat üzerine tebeyyün edecek hale göre muktezasının ifa oluacağı ilân olunur.

G. ve A. BAKER — HAYDEN

Beyoğlu, İstiklâl caddesi No. 306 - 308

Beyoğlu, İstiklâl caddesi No. 479

İstanbulun en eski ve asrî mağazalarıdır — 15 şubat 1932 tarihine kadar

Mevsim sonu münasebetile büyük satış

Bütün kışlık mallar işidilmemiş hakikî tenzilâtla elden çıkarılacaktır

Bilûmum eşyada fevkalâde tenzilât

Bütün dairelerimizde müstesna fırsatlar - görülmemiş sonderece ucuz fiatlar

Yeni tesis edilen İpekli kumaşlar dairemiz için sureti hususiyede imal ettirilen ipeklileri görmeden hiç bir mübayaatta bulunmayınız

Şaşılacak şey mi ?

"ASPIRIN„ in soğuk algınlığının çarçabuk önüne geçmesi hiç de hayret edilecek bir şey değildir. Bilâkis gayet tabiidir. "ASPIRIN„ gibi Bayer salibini taşıyan bir müstahzar mutlaka müessir olmalıdır.

Siz de aynı fikirde değil misiniz

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası

14 Kânunusani 1932 vaziyeti

Aktif

		Lira Kr.	Lira Kr.
Kasa:			
Altın	Külçe safi kilo 4552, Kg., 487 (İlâveten tedavüle çıkarılan banknotlar karşılığı)	6.403.164,90	
	Külçe safi kilo 733	1.025,16	
	Meskûk türk altını safi kg.1.607.905	2.248.328,31	
Banknot		5.954.269,—	
Ufaklık		154,59	14.606.941.96
Dahildeki Muhabirler			2.445.827,68
Döviz Mevcudu:			
Altına tahvili kabil döviz	İlâveten tedavüle çıkarılan banknotlar karşılığı	5.920.115,54	
	Serbest dövizler	983.319,09	6.903.434,63
Hazine Tahvilleri:			
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı		158.748.563,—	
Kanunun 6ve 8inci maddelerine tevfikan vaki tediyat		584.735,57	158.163.827,43
Cüzdan			00,—
Altın üzerine avans			626,80
Hissedarlar			7.743.395,69
Muhtelif			830.463,08
Nazım Hesaplar:			
Kanunun 6 mcı maddesine tevfikan tevdi edilen kıymetler	500.000 Türk altını	4.625.000,—	
	Esham ve Tahvilât (İtibarî kıymetle)	13.907.402,50	
	Tahsil edilecek kuponlar	623.685,14	
		10.737,42	
Muhtelif Depo Hesapları			19.166.825,06
	YEKÛN:		209.861.342,33

Pasif

	Lira Kr.	Lira Kr.
Sermaye		15.000.000,—
Tedavüldeki Banknotlar:		
Deruhte edilen evrakı naktiye	158.748.563,—	
Kanunun 6ve 8nci maddelerine tevfikan vaki tediyat	584.735,57	
Deruhte edilen evrakı naktiye bakıyesi	158.163.827,43	
Karşılığı tamamen altın olarak tedavüle vazedilen	6.403.164,89	
Karşılığı tamamen altına tahvili kabil döviz olarak tedavüle vazedilen	5.920.115,54	170.487.107,86
Vadesiz Tevdiat:		
Hazine hesabı cariesi	402.615,60	
Diğer mevduat	3.911.868.24	4.314.483,84
Muhtelif		892,925,57
Nazım Hesaplar		19.166.825,06
YEKÛN:		209.861.342,33

İskonto haddi % 8 — **Altın üzerine avans % 6 ¾**

San'at sahibi aranıyor

MAARİF VEKALETİNDEN:

Meslek mekteplerinde mobilya ve bina doğramacılığı ve bir de soğuk ve sıcak demircilik muallimliklerini mükemmelen yapabilecek iktidarda, nazariyatı, resim bilgisi ve amelî melekesi çok kuvvetli, Türk tabiiyetinde san'atkârlara ihtiyaç vardır. Talip olanların tahsil ve sair vesikaları ve 4,5×6 fotoğrafları ile tahriren Maarif Vekâletine müracaatları. (233)

Zafiyeti umumiye, iştehasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen

FOSFATLI ŞARK MALT HULÂSASI

kullanınız. Her eczanede satılır.

Ziraat Vekâletinden:

200 kilo Sülfat dö istiriknin şartnamesi mucibince pazarlıkla mubayaa olunacaktır. (Bu istiriknin, kontenjan listesinden hariç ve memlekete duhulü serbestir.) Taliplerin şartnameyi almak üzere şimdiden Ankarada Ziraat Vekâleti mubayaat Komisyonuna, İstanbulda Birinci Ziraat Müdürlüğüne ve pazarlığa iştirâk için de yevmi ihale olan 23-1-932 cumartesi günü saat on beşte bedeli muhammeni olan (10,000) liranın yüzde 7,5 üzerinden teminatlarile birlikte mezkûr Komisyona müracaat etmeleri. (147)

Hazır ve İsmarlama

K. S. MİHAİLİDİS

KUNDURA Mağazası

Beyoğlunda Sovyet konsoloshanesi karşısında No 351

TELEFON: Beyoğlu 2611.

Istanbul Deniz Levazımı Satın Alma Komisyonundan

2000 metre Kaput astarı açık münakasası: 3 Şubat 932 çarşamba günü saat 11 de yukarıda mikdarı yazılı kaput astarlığı kumaşın hizasındaki gün ve saatte açık münakasası icra olunacağından şartnamesini görmek üzere her gün ve vermeğe talip olacakların münaaksa gün ve saatında muvakkat teminatlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazımı Satın Alma Komisyonuna muracaatları. (134)

İstanbul Belediyesi ilânları

İnönü Şehir Yatı mektebi talebesi için yaptırılacak askarî 150 azamî 180 takım haricî elbise 21-1-932 perşembe günü ihale edilmek üzere kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Teminat akçesi 40 liradır.

*Göksuderesinden kum ihracı ruhsatı 21-1-932 perşembe günü ihale edilmek üzere açık müzayedeye konmuştur. Teminat akçesi 4 liradır.

* Bostancıda Çamburnundan Kartala kadar olan mahalden kum çıakrma ruhsatı 21-1-932 perşembe günü ihale edilmek üzere açık müzayedeye konmuştur. Teminat akçesi 7 liradır.

Teminat akçeleri nakden kabul edilmez. Ya Belediyeden irsaliye almarak bankaya yatırılıp almacak makbuz ve yahut hükûmetçe muteber tanınmış bankalardan getirilecek teminat mektubu ile olur. Bu şekildeki teminat mektup veya makbuzile beraber yokarıda yazılı işler hakkında işin nev'ine göre şartname almak veya görmek ve izahat almak için hergün Levazım Müdürlüğüne müracaat lâzımdır. Kapalı zarfta teminat makbuz veya mektubunu şartnamenin pullu bir nüshasını ve Ticaret odası vesikasını teklif mektubu içerisine koymak icap eder. Açık müzayedelerde ise yalnız teminat mektup veya makbuzu getirmekle olur. Bu şekilde teminat makbuz veya mektubu ile ihale günü saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat edilmelidir. (4672)

Âli Ticaret mektebi müdürlüğünden:

Salı ve cumartesi akşamları verilen gece Kooperatif dersleri badema perşembe ve pazar günleri gösterilecek ve saat 18 de başlıyan dersler 19 buçukta başlıyacaktır. (238)

Jandarma Satın Alma Komisyonundan:

Altı bin metre yerli haki yazlık kumaş kapalı zarfla satın alınacaktır. İhalesi 24-1-932 tarihine müsadif pazar günü saat on altıda yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak etmek için mezkûr günün muayyen saatine kadar teminatlarile beraber Gedikpaşadaki Komisyonumuza müracaatları. (16)

Öksürenlere: Katran HAKKI EKREM

Tasarruf haftası sizin için bir başlangıç olsun:

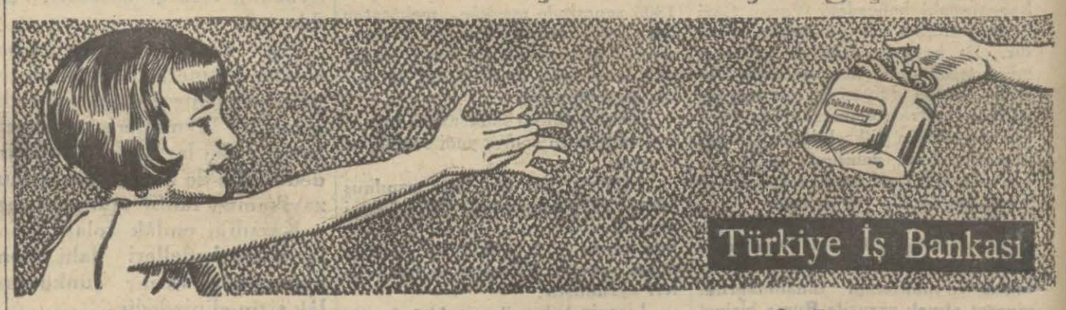

Siz de Bir Kumbara Alınız!..

Jandarma Satın Alma Komisyonu Riyasetinden

Jandarma için (12000) çift kundura kapalı zarfla alınacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün, münakasaya iştirak için de teklif ve teminatlarile 3-2-932 çarşamba günü saat onbire kadar komisyonumuza müracaatları. (191)

Liseler mübayaat komisyonundan:

Kandilli Kız mektebinde yapılacak tadilât ve tamirat 2-2-932 salı günü saat 15 te ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliplerin proje ve şartnameyi görmek üzere komisyona müracaatları. (78)

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

BÜYÜKADADA KİRALIK OTEL

Esas	*Mevkii ve Nevi*	*Teminat*
168	Büyükada Altınordu caddesi Otel Dö La Plaj	150.—

Balâda yazılı Otel bir sene müddetle bilmüzayede kiraya verilecektir. Mezkûr Otel 32 odayı ve motör dairesini, sinemayı müştemildir. Taliplerin İhaleye müsadif 4-2-1932 perşembe günü saat onaltıda Şubemize müracaatları E. (246)

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinden: Beyoğlunda Şehit Muhtar Bey caddesinde Canbaz oğlu apartımanının 2 numaralı dairesinde sakin ve İstanbulda Ankara caddesinde 74 numerolu yazıhanede kâğıt komisyonculuğu etmekte iken 31-12-931 tarihinde vefat eden İsak Fresko Efendinin terekesine mahkemece vazıyet edilmiştir. Tarihi ilândan itibaren eshabı matlup ve alâkadaranın bir ay ve mirascılarının üç ay zarfında Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesine müracaatları lüzumu ilân olunur.

MAMA

Dr. Hakkı Şinasi

Yavrunuzun en sıhhî gıdasıdır.

OKSİMANTOL

ÖKSÜRÜK ve BOĞAZ HASTALIKLARINA KARŞI

MİLLİYET MATBAASI